

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt

A N U L VIII Nr. 357

4 PAGINI, 25 BANI

Vineri 10 februarie 1956

- DIN EXPERIENȚA ȘCOLII SOVIETICE: Școala sovietică în cel de al șaselea plan cincinal; Colectivul pedagogic — un colectiv de educatori (pag. 2-a)
- Prof. univ. Stanclu Stolan — Cîteva concluzii privind lucrările școlii științifice a Institutului de științe pedagogice (pag. 2-a și a 3-a)
- Rolul citirii exploative în școala elementară (pag. 3-a)
- Munca elevilor în cercul de geografie (pag. 3-a)
- Îndrumarea profesională — sarcină importantă a pedagogului (pag. 3-a)
- Petre Radu — Sediția Comitetului Administrativ al Federației Internaționale Sindicale a Învățămîntului (pag. 4-a)
- Cronica evenimentelor externe (pag. 4-a)

Să organizăm din timp munca pentru dezvoltarea rețelei școlare

Congresul al II-lea al partidului a acordat o mare însemnătate dezvoltării în anul cel de al doilea plan cincinal a culturii socialiste în țara noastră. De o atenție deosebită se bucură școala de cultură generală, care are misiunea de a da tinerii generații cunoștințele științifice de bază și de a crea absolvenților școlilor medii posibilitatea alegerii libere a profesiei.

În anul primului plan cincinal învățămîntul nostru a luat o mare dezvoltare, transformându-se atât în ce privește organizarea cit și conținutul. Aproape toți neștutorii de carte pînă la vîrsta de 55 de ani au fost alfabetizați. Pentru a lichida cu desăvîrșire izvorul analfabetismului s-au creat largi posibilități de cuprindere în clasele I-IV a tuturor copiilor de vîrstă școlară. Învățămîntul elementar general a devenit o realitate. Acest lucru a fost posibil în primul rînd prin lărgirea rețelei școlare și prin construirea unor noi localuri de școală. În timp ce în anul școlar 1950-51 existau 10.987 școli elementare, în anul școlar 1955-56 există 11.106 unități școlare de acest fel, adică cu 119 unități mai mult decît la începutul cincinalului. În scopul ridicării nivelului cultural al populației a luat o mare dezvoltare învățămîntul de 7 ani. Începînd cu anul școlar în curs el a devenit obligatoriu în regiunile de regiuni și raioane, în orașe și centre muncitorești. Față de 4.160 unități școlare de 7 ani, cite funcționau în anul școlar 1950-51 astăzi există 4.417 școli de 7 ani adică cu 257 mai mult. Învățămîntul mediu a cunoscut și el un progres vădit în această perioadă. De la 185 de școli medii de 10 ani cu un număr de 55.175 elevi înscrși în clasele VIII-X în anul școlar 1950-51, ele au crescut la 309 școli medii de 10 ani cu un număr de 81.619 elevi înscrși în aceste clase în anul școlar 1955-56. Numărul școlilor crescînd cu 124 unități iar al elevilor fiind cu 26.444 mai mare. În scopul de a da oamenilor muncii posibilitatea să-și ridice calificarea s-a dezvoltat larg învățămîntul seral pentru tineretul muncitoresc și sătesc prin înființarea de unități și secții serale, unele chiar în incinta întreprinderilor. Un deosebit avînt a luat învățămîntul în limbile minorităților naționale. În țara noastră funcționează în prezent peste 3.200 de școli elementare, de 7 ani, medii și instituții preșcolare în 13 limbi ale minorităților naționale din patria noastră.

Marile succese obținute în primul nostru plan cincinal de școala de cultură generală, veriga principală din sistemul nostru de învățămînt, constituie o bază solidă pentru dobîndirea unor noi și însemnate realizări în anul cel de al doilea plan cincinal.

Printre marile sarcini care stau în fața învățămîntului pentru îmbunătățirea continuă a școlii de cultură generală, cum sint elaborarea de planuri și programe de învățămînt stabilite, editarea de manuale de calitate superioară, ridicarea nivelului științific al învățămîntului, încadrarea școlilor cu cadre bine pregătite, un loc important îl ocupă dezvoltarea rețelei școlare. Direcțiile cel de al doilea Congres al partidului cu privire la cel de al doilea plan cincinal prevăd construirea și darea în folosință a peste 1.200 săli de clasă pentru învățămîntul elementar și de 7 ani.

În învățămîntul elementar extinderea rețelei are ca scop asigurarea condițiilor materiale pentru ca nici un copil de vîrstă școlară să nu rămînă în afara de școală. Pentru aceasta se vor înființa școli elementare cu un post de învățător pînă în cele mai îndepărtate cătune și grupuri de case izolate cu cel puțin 7-10 copii de vîrstă școlară.

Una dintre cele mai importante sarcini pe care Direcțiile Congresului le-au pus în față este aceea a lărgirii învățămîntului de 7 ani, cuprinzîndu-se în acest învățămînt circa 90% din absolvenții școlilor elementare și pregătindu-se condițiile pentru trecerea în decursul celui de al treilea plan cincinal la învățămîntul de 7 ani general și obligatoriu. În acest scop este necesar să se corecteze rețeaua actuală a școlilor de 7 ani, acordîndu-se o mare atenție amplasării școlilor în cadrul circumscriptiilor școlare, astfel încît să fie ușor accesibile tuturor copiilor care le frecventează și evitîndu-se în același timp crearea de clase cu efective mici de elevi. Practica a dovedit că este necesar să se creeze unități școlare puterice, cu cel puțin două rînduri de clase V-VII, pentru a permite încadrarea în specialitate a profesorilor și în felul acesta a asigurării ridicării calitative a procesului de învățămînt. În localitățile cu populație din rîndul minorităților naționale unde nevoile o cer, se vor crea pe lângă școlile de 7 ani secții în limba maternă a populației respective.

De asemenea, în anul cel de al doilea plan cincinal se vor înființa noi școli medii în primul rînd în centrele muncitorești și în unele localități cu sector socialist puternic. Grija pentru continua dezvoltare a bazei materiale a învățămîntului mediu este strîns legată de intensificarea muncii pentru ridica-

rea nivelului științific al învățămîntului, pentru îmbunătățirea studiului științelor fizico-matematiche, pentru o strînsă legătură a învățămîntului cu viața, cu activitatea practică.

În perioada noului nostru plan cincinal se va dezvolta învățămîntul seral pentru tineretul muncitoresc și sătesc. Actuala rețea se va întări și se vor crea noi școli și secții, în special pe lângă întreprinderile mari și în localitățile cu populație numeroasă și cu sector socialist.

Marile sarcini cu privire la dezvoltarea învățămîntului de cultură generală în cel de al doilea plan cincinal cer ridicarea, în afara construcțiilor școlare ce se vor realiza din fond centralizat, a unui mare număr de astfel de construcții prin mijloace locale și prin autoimpunere. Pentru aceasta există mari posibilități.

Dată fiind importanța deosebită pe care o acordă Congresul partidului acțiunii de culturalizare a maselor populare, construirea localurilor de școală prin autoimpunere are prioritate față de construcțiile executate tot prin autoimpunere dar care au altă destinație. Pentru reușita acestei acțiuni se cer eforturi serioase în ceea ce privește antrenarea sîturilor populare și mobilizarea cit mai largă a tuturor oamenilor muncii din localitate pentru efectuarea prin muncă voluntară a anumitor lucrări. Secțiile de învățămînt raionale, directorii școlilor și cadrele didactice trebuie să stea în fruntea acestei acțiuni.

Înființarea acestor însemnate obiective care stau în fața învățămîntului din patria noastră pune în fața tuturor organelor Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt, precum și în fața directorilor de școli și a tuturor cadrelor didactice sarcini de mare răspundere. Ministerul Învățămîntului va întocmi pe baza propunerilor secțiilor regionale de învățămînt, la termenele stabilite, atât planul de dezvoltare a rețelei școlare pentru anul școlar 1956-57 cit și planul de perspectivă a dezvoltării și îmbunătățirii rețelei școlare în decursul cincinalului al doilea. Această lucrare va cuprinde structura rețelei școlare pe regiuni și raioane atît întru prezent cit și pentru anii următori al cincinalului. Ea va privi atît unitățile de învățămînt cit și internatele. De asemenea, în plan vor fi prevăzute și construcțiile noi care se vor efectua atît din fond central cit și prin autoimpunere, precum și planul de investire a școlilor cu mobilier și inventar gospodăresc. Secțiile de învățămînt regionale și raionale sînt chemate să contribuie efectiv la elaborarea și îndeplinirea acestui plan studînd din timp, pe baze științifice, posibilitățile de lărgire și raționalizare a rețelei școlare în regiunile și raioanele respective. Înainte de a hotărî unde vor lua ființă noi unități școlare, sefi școlilor de învățămînt au sarcina de a analiza cu seriozitate realitățile de pe teren pentru a face propunerile cele mai juste. Trebuie să se evite cu desăvîrșire propunerile făcute la întîmplare, fără cercetarea prealabilă a condițiilor existente.

Planul de construcții școlare atît din fondul central cit și prin autoimpunere va trebui să fie realizat integral. În acest scop, pe lângă fixarea ludicioasă a locurilor unde se vor construi noile localuri este necesară o preocupare permanentă a organelor locale de învățămînt cărora le revine sarcina urmăririi executării lucrărilor în scopul terminării lor la timp și în bune condiții. În raioanele sau regiunile unde se constituiesc mai multe școli se vor organiza colective, alcătuite din reprezentanți ai organizațiilor de masă și ai comitetelor de părinți, care vor avea sarcina să controleze periodic activitatea pe șantier și să stimuleze munca voluntară. Asemenea colective pot lua ființă și pe lângă unitățile școlare. Se va da o mare atenție folosirii posibilităților locale prin întrebuintarea în special a acelor materiale de construcție care se găsesc în regiunea respectivă și prin economisirea în primul rînd a materialului lemnos și a metalului, așa cum prevăd Direcțiile Congresului. De asemenea, se pot economisi sume însemnate și prin efectuarea voluntară a transporturilor. Un rol important în evitarea hazardului în ceea ce privește construcțiile școlare și în economisirea materialelor îl au proiectele și nerminarea la timp a construcțiilor.

Importanța nunciă pentru ridicarea unor noi construcții școlare trebuie să fie însoțită de o temelnică preocupare a tuturor cadrelor didactice pentru avuții obștești astfel încît atît localurile de școală cit și mobilierul, materialul didactic, utilajul și mașinile din laboratoarele și atelierele școlare să fie păstrate cu grijă ca bunuri ale întregului popor pe care a fi folosite și de generațiile următoare de elevi.

Pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului

Obiective însemnate

Insuflește de hotărîrile Congresului al II-lea al partidului, cadrele didactice de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași și-au intensificat eforturile în muncă, au luat o serie de măsuri menite să asigure o legătură mai strînsă a activității didactice-științifice de activitatea și nevoile producției.

De cînd au avut loc consfătuirile ale broului organizației de bază a Universității cu decanul facultăților, care au expus planurile activității științifice viitoare. Tov. Petre Jitaru, decanul facultății de științe naturale, a arătat că activitatea științifică a cadrelor didactice de la această facultate va fi orientată spre satisfacerea nevoilor practice ale oamenilor muncii din patria noastră. Astfel, au fost programate o serie de cercetări privitoare la replantarea unor regiuni în special cu stejar, la studii paleontologice, la legătură cu baza furajeră, la studii porumbului cultivat după metoda Maljev.

Tov. Eugen Papafil, decanul facultății de chimie, a expus planul cercetărilor științifice care vor fi efectuate de către colectivul acestei facultăți. În plan sînt incluse, printre altele, următoarele teme: metode de analize chimice rapide pentru a fi utilizate în industria chi-

mică, analiza apelor din regiunea Iași pentru îmbunătățirea pisciculturii etc.

Tov. Pierre Jeanrenaud, decanul Facultății de geografie-geologie, a făcut cunoscute obiectivele colectivului de cercetători din cadrul facultății pe care o conduce. Printre numeroasele teme care figurează în acest plan se numără cercetări privind valorificarea bogățiilor subteranului și alcătuirea hărții geologice a R.P.R., proiecte de sistematizare a oraselor din regiunea Iași, pe baza studiilor cadrelor din fizico-geografie, a surselor de apă, a aprovizionării etc., lucrări pentru studii la curșii și lauzorii din regiunea Iași în vederea dezvoltării pisciculturii și irigației.

Tov. Gavril Istrate, decanul Facultății de filologie-istorie, a arătat că preocupările colectivului acestei facultăți sînt îndreptate asupra studiilor istoriei limbii noastre literare, precum și asupra unor cercetări dialectologice. De asemenea se va reconsidera activitatea desfășurată la revista „Viața Românească”, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la înființarea ei, și a operelor criticului Garabet Ibrăileanu, cu prilejul celor 20 de ani care s-au scurs de la moartea lui.

Elevii în întreprinderi

Asemenea tuturor oamenilor muncii din patria noastră, pedagogii școlii medii de băieți nr. 13 din Capitală își îndreaptă toate eforturile spre îndeplinirea sarcinilor trasate de cel de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. Pentru a realiza o mai strînsă legătură a predării cu practica, colectivul profesorilor de fizică și chimie de la această școală și-a propus să organizeze vizite ale elevilor în întreprinderile Capitalei. În acest fel, elevii vor avea prilejul să cunoască nemijlocit unele probleme ale producției, să vadă cum se aplică în practică cunoștințele științifice pe care el și le-a însușit în școală.

Conducerea școlii și-a propus să acorde un ajutor mai susținut cadrelor didactice de la cursul seral, pe care îl frecventează muncitorii din diferite întreprinderi industriale. Pentru ducerea la îndeplinire a sarcinilor cu privire la ridicarea nivelului la învățătură al elevilor s-au luat o serie de măsuri în vederea îmbunătățirii muncii cu părinții. Astfel, în recentele consfătuiri cu părinții, li s-a indicat cum să organizeze regimul zilei elevilor, așa încît să asigure o folosire rațională a timpului de învățătură și de odihnă.

E. APOSTOLESCU

Sarcini importante în domeniul pregătirii unor specialiști de înaltă calificare

Prof. univ. Valeriu Novacu

membru corespondent al Academiei R.P.R.

Directivile Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale pun în fața Universității „C. I. Parhon” din București o serie de sarcini mari și foarte însemnate. Mă voi opri asupra sarcinilor care revin secției de fizică a Facultății de matematică și fizică, deosebit asupra celor legate de dezvoltarea cercetărilor în domeniul folosirii pașnice a energiei nucleare, de introducerea în industria noastră a noii tehnologii nucleare, a tehnicii noi, a proceselor tehnologice superioare.

Facultatea noastră, prin profilarea pe care a căpătat-o, are sarcina de a pregăti fizicienii specialiști în diferite ramuri. Acum, în cultura pregătește specialiști în spectroscopie, geografică, optoelectronică și fizică teoretică. Una dintre cele mai importante sarcini ale noastre o constituie ridicarea nivelului de pregătire a studenților în domeniul fizicii experimentale. Pentru aceasta este necesar mai buna înzestrare a laboratoarelor de lucrări practice, deosebit a laboratoarelor de lucrări practice avansate, pentru secțiile de specializare. Cercetările științifice și dezvoltarea cursurilor de specializare sînt stînjinite și de dificultățile pe care le avem în documentarea științifică de specialitate. Este necesar să se lămură ca bibliotecile facultății noastre să fie mai bine înzestrate atît cu reviste de specialitate, cit și cu tratate moderne. Cea mai mare atenție trebuie acordată însă îmbunătățirii serioase a cursurilor de fizică experimentală. În momentul de față se face încă prea puține experiențe la curs, sau uneori deloc, se neglijează metodele de cercetare experimentală și discuțiile asupra rezultatelor experiențelor. Și la examene se insistă puțin asupra acestor lucruri, deși ele au o însemnătate esențială în pregătirea fizicienilor. Absolvenții noștri cunosc mai bine formulele și uneori calculele teoretice, în dauna cunoștințelor practice. De aceea, unora sînt inapoi de a fi imediat utili într-un laborator industrial și sint dezavantajați față de tehnicienii sau chimiștii.

Pentru ridicarea nivelului de pregătire al absolvenților noștri, pe lângă cele menționate mai sus, va

fi necesară o mai riguroasă selecționare în primul doi ani de învățămînt, pentru a se reduce pierderile din ultimii ani, cînd se face adeverăta specializare. De asemenea, este necesară legarea temelor pentru lucrările de diplomă de problemele practice ale industriei.

O sarcină de mare însemnătate pentru munca noastră viitoare o constituie dezvoltarea secțiilor de specializare în fizică atomică și nucleară, conform cerințelor planului cincinal. Va fi nevoie de un plan de perspectivă în vederea trimiterii de aspiranți în străinătate, în special în U.R.S.S., pentru formarea de specialiști calificați, capabili să introducă în practică tehnologia nucleară bazată pe izotopi radioactivi, să poată conduce dezvoltarea multilaterală a acestei tehnici la noi în țară. Vom avea nevoie de ingineri fizicieni și acestia vor trebui pregătiți, în bună parte, din rîndul fizicienilor și nu al inginerilor, deoarece în acest domeniu au în primul rînd însemnate cunoștințele de fizică.

O problemă deosebit de însemnată o constituie justa repartizare în producție a absolvenților facultății noastre. Pînă în prezent, cadrele de specialiști în spectroscopie, măsuri electrice, optoelectronică și electronică care au terminat facultatea n-au fost repartizați decît în mică măsură în laboratoarele uzinelor sau în laboratoarele cercetării ale departamentelor industriale, deși au, în domeniul fizicii, o pregătire superioară pregătirii inginerilor și tehnicienilor care lucrează în aceste laboratoare. Este necesar ca această situație să fie lichidată, căci fără cadre tinere de fizică tehnică modernă nu va putea fi introdus efectiv în laboratoarele uzinelor.

Cadrele didactice ale facultății noastre, conștiente de marea programul construcției economice și culturale socialiste cuprins în direcțiile elaborate de Congresul partidului pentru cel de al doilea plan cincinal, de faptul că chează ziua realizării acestui plan o reprezintă patriotismul înflăcărat și avîntul în muncă al poporului nostru creator vantași față de tehnicienii sau chimiștii.

Pentru ridicarea nivelului de pregătire al absolvenților noștri, pe lângă cele menționate mai sus, va

intregul popor muncitor.

Însemnări

— Școală puștule... răsună glasul gros al lui domnu Radu, pinzarul... Mă deșteptai speriat.

— Ai adormit? zise iar domnul Radu.

— La uită-te-n oglindă l... rise o cucoana.

— Și tîm puse dinainte oglinjoara ei. Pe frunte, pe obraji, pe bărbie, pe dosul minilor, aveam numai colăcei negri de drojdie de cafea. Aveam și mustați. Dădui să mă șterg.

— Nu, așa să te duci la școală zise cucoana.

— Mă bate mamaia l'ngînal eu.

— Da' ce-ți trebuie ție școală? zise pinzarul.

— Să-nvăț carte.

— Pînă la genunchii broaștei? Rise pinzarul cel gras, și-mi dădu un bobirac.

— Te bagi la mine la prăvălie?

Aceste cîteva rînduri dintr-o povestire a lui Ioachim Botez reproduc o întîmplare adevărată, petrecută cu mulți ani în urmă. Eroul întîmplării de mai sus, spre nealuzul domnului Radu pinzarul, a mers la școală, a învățat carte multă, împărțînd din știința sa

DOUĂ POVEȘTI...

și altora. Dar mulți, foarte mulți copii din vremea sa erau nevoiți ca, fără să cunoască școala, sau părăsînd-o după numai câteva clase, să intre slugă la boieri, negustori sau chiburi.

Așa se face că vechea Romnie își cistigase o adevărată „faimă” prin numărul mare de neștutori de carte. Milioane de oameni nevoiași creștea și îmbrătinea în întinerul minții, fără putință de a deslega taina slovelor.

Pentru lichidarea acestei grele moșteniri a trecutului a fost nevoie de o muncă de ani și ani. A fost nevoie de strădanie și nenumărați învățători și profesori veniți a învăța carte oameni de mult trecuți de vîrsta învățării, părinți și unii chiar bunici.

Dar pedagogii noștri de azi nu au cedat în fața greutăților, ci le-au învins. Iată-l, de pildă, pe învățătorul Alexandru Mogos. După împlinirea datoriei sale la școală nr. 96 din București, neobosit, își începea munca de alfabetizare a neștutorilor de carte din cartierul școlii. Munca aceasta a făcut-o de bună voie, conștient de marea ei însemnătate.

Învățătorul Alexandru Mogos este bine cunoscut de locuitorii

cartierului. S-au numărat printre „elevii” lui de la cursul de alfabetizare și unii mai îndărătnici. La mulți le-a trecut pragul zincin, insistînd cu răbdare, calm, cu stăruință blîndă. Și sînd că de unul singur izbînda e greu de obținut, a antrenat în această muncă și pe ceilalți învățători ai școlii nr. 96.

Roadele? Desigur că nu sînt greu de ghicit. Iată, în graul cifrelor, rezultatul muncii învățătorului Alexandru Mogos: din cei 750 de neștutori de carte din cartierul școlii nr. 96, 725 au trecut cu bune calificative examenul de absolvire.

Este și acesta o întîmplare din viață. Cit e de diferită însă de prima, cu care au început aceste însemnări! Ea ilustrează deosebit de bine viața din trecut a poporului nostru muncitor și cea din ultimii unsprezece ani. Iar dacă am scris despre munca strătuitoare a învățătorului Alexandru Mogos — aceasta este o simplă întîmplare, căci la fel s-ar fi putut scrie despre munca altor sute și sute de învățători și profesori, din oricare colț de țară.

Doi întîmplări, fiecare trăgînd hotarul unei epoci diferite...

H. SAICU

Sfaturile populare în sprijinul școlilor

Augustin Munteanu

vicepreședinte al comitetului executiv al sfatului popular raional Reșița

În anii puterii populare au fost înfăptuite în țara noastră lucrări pe care burghezia și moșierimea n-au fost în stare să le înfăptuiască în decenii de-a rîndul. Sub conducerea partidului, poporul nostru muncitor a scos țara din incapacitatea în care a fost lăsată, conducînd-o pe calea sigură a industrializării socialiste și a transformării socialiste a agriculturii, pe calea ridicării nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc.

Unul din principalele aspecte ale operii de culturalizare a maselor din patria noastră este și acțiunea de lichidare a analfabetismului. Milioane de oameni ai muncii condamnați de regimul trecut la ignoranță și inapoiere, au învățat în anii puterii populare să scrie și să citească.

În vremea regimului burghez-moșieresc, în orașul și raionul Reșița, de exemplu, erau zece mii de neștutori de carte. Astăzi, datorită condițiilor create de către partid și guvern, precum și muncii neobosite depuse de cadrele didactice ajutate de sfaturile populare locale și celelalte organizații de masă, neștiința de carte este aproape în întregime lichidată.

Dezvoltarea rețelei de școli de toate gradele, asigurarea unor condiții bune de învățătură pentru elevi fac ca învățămîntul să fie astăzi un bun al tuturor fiilor oamenilor muncii din oraș și raionul nostru. În orașul și comuna raională Reșița n-au existat în trecut decît 9 grădinițe de copii

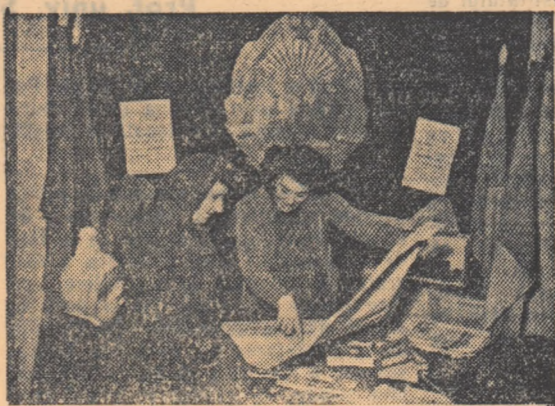
și un număr mic de școli elementare. Astăzi, prin grija partidului și guvernului, în raionul nostru funcționează 33 de grădinițe de copii. Au luat ființă în ultimii ani 19 școli de 7 ani cu lîmba de prădare romină, 10 școli elementare și 3 școli de 7 ani în limbile maghiară, germană și croată. Au luat ființă noi școli medii și profesionale. Școala profesională de pe lângă Combinatul metalurgic „Reșița” s-a dezvoltat simțitor atît din punct de vedere al configurației învățămîntului, cit și din punct de vedere al numărului de elevi. La această școală învață astăzi 1000 de elevi, li ai oamenilor muncii.

Cele mai frumoase realizări în domeniul social-cultural au fost dobîndite în special în comunele în care sfaturile populare au sînt să atragă masele în activitatea obștească și au făcut din comisiile permanente, comitetele de cetățeni etc. ajutoare principale în muncă lor de zi cu zi.

Cuprînderea în învățămînt a tuturor elevilor de vîrstă școlară constituie o preocupare de seamă atît pentru cadrele didactice din orașul și raionul nostru, cit și pentru sfaturile populare locale. În vederea îndeplinirii planului de

școlarizare, comitetul executiv al orașului Reșița a pus la dispoziția copiilor din colonia de liganți Lend un local de școală înzestrat cu tot utilajul modern. Copiii cetățenilor din acest cartier vin cu drag la școală.

Din fondurile provenite prin autoimpunere, ca și prin folosirea surselor locale, sfaturile populare locale, îndrumate de organizațiile de partid, au construit noi localuri de școli și cămine culturale. De asemenea, s-au reparat și amenajat numeroase școli. În ultimii doi ani, în raionul și orașul Reșița au fost construite prin autoimpunere și date în folosință 9 localuri noi de școală. În curînd vor fi date în folosință încă 7 localuri. Prin posibilități locale au fost amenajate de asemenea 7 internate școlare. Aceste realizări au fost posibile datorită ajutorului permanent pe care comitetele executive ale sfaturilor populare și oamenii muncii le-au acordat zi de zi învățămîntului. Cu multă dragoste au răspuns țărării muncitorești, din comuna Clocotici, de pildă, la chemarea sfatului popular local cu privire la construirea noului local de școală. Țărării muncitorești din această comună vor ca într-un timp cit mai scurt să introducă lumina electrică în comună și, în primul rînd, în localul școlii. La această acțiune o contribuție deosebită o aduce tovarășul învățător Mihai Pein, deputat al sfatului popular raional, pe care cetățenii din comuna Clocotici l-au propus și de această

In fiecare Casă a alegătorilor din țară, cetățenii găsesc agitații care-l lămuresc în legătură cu toate problemele ce-l interesează asupra alegerilor de deputați pentru sfaturile populare. În clădirea La Casa alegătorului nr. 1 din raionul Grivița Roșie-București.

dată candidat al F.D.P. pentru circumscripția electorală raională. Aceași preocupare de a asigura fiiile oamenilor muncii condiții cit mai bune de învățătură o manifestă și sfatul popular din comuna Carasoava. Cu ajutorul țărării muncitorești, în această comună se construiește un nou local de școală, care va fi dat în folosință cit de curînd. Rezultate asemănătoare a obținut și sfatul popular din comuna Bocșa Romină, unde noul local este de asemenea aproape terminat.

Actualize cadrelor didactice din raionul nostru în vederea înzestrării școlilor cu material didactic, a amenajării pe lângă școli a cabinetelor de lucrări practice, muzee, laboratoare etc. este sprijinită de majoritatea sfaturilor populare comunale. Sfatul popular din comuna Cîlnic, de exemplu, a repartizat școlii de 7 ani sume importante în vederea amenajării unui cabinet de lucrări practice. Același atenție o acordă școlilor și sfaturile populare din comunele Grivița, Bocșa Vasiovei, Văliug și altele.

Cadrele didactice se bucură de prestigiu, de încrederea oamenilor muncii. Pentru alegerile din 11

martie 1956, numai în raionul Reșița au fost propuși, printre ceilalți candidați ai F.D.P., un număr de 33 de învățători și profesori, dintre care 7 candidați pentru circumscripțiile electorale raionale.

Cu o îndreptățită încredere l-au propus cetățenii din comuna Firliug, pe lista candidaților raională, pe învățătorul Mihai Zamfirescu. Ca director al școlii elementare și al căminului cultural, el desfășoară o activitate vie și rodnică. La îndemnul lui și al celorlalți deputați din comună, țărării muncitorești din satul Dezveli au construit de curînd, prin posibilități locale, un cămin cultural. Nă-mărul țărării muncitorești care fac parte din echipele artistice, al celor care vin la cercul agrotehnic și la alte forme de activitate ale căminului cultural este din ce în ce mai mare.

Alegerile pentru deputați în sfaturile populare sint întîmpinate cu noi realizări în muncă de către cadrele didactice din orașul și raionul Reșița. hotărîre să lupte pentru întărirea conștiinței muncitorești instructiv-educative, pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de învățătură ale fiilor oamenilor muncii.

DIN EXPERIENȚA ȘCOLII SOVIETICE

Școala sovietică în cel de al șaselea plan cincinal

Lumea nu a cunoscut nici odată până acum lucrări de o asemenea amploare cum sînt acestea care se deosebesc pe înținerile nesfîrșite ale țării Sovietelor. Ori unde îți arunca privirea — pretutindeni apar dovezi de înflorire fără precedent și de putere a Țării Socialismului, care stă, ca un zid nelimitat, de strălucire în întreaga lume.

Uzinele și fabricile pe care le construiesc oamenii sovietici, minunatele mașini pe care le proiectează și le creează, descoperirile științifice pe care le fac — toate acestea constituie baza materială pentru înflorirea societății comuniste. Proiectul de Directive ale Congresului al XX-lea al P.C.U.S. cu privire la cel de al VI-lea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale este un nou pas pe drumul spre comunism.

În acest document istoric oamenii sovietici văd marea înțelegere a Partidului Comunist, politica lui adevărată și justă. Fiecare cifră a celui de al VI-lea plan cincinal a fost stabilită pornind de la condițiile concrete de dezvoltare a societății sovietice, pornind de la posibilitățile reale, verificate din punct de vedere științific. În aceasta constă forța noului plan. Realizarea lui va însemna înfăptuirea necontenită a puterii economice a Uniunii Sovietice, a capacității sale de apărare, ridicarea considerabilă a bunăstării poporului și dezvoltarea întregii sale cultură.

Pedagogii sovietici și toți muncitorii din domeniul învățămîntului public discută cu înflăcărare proiectul de Directive ale Congresului al XX-lea al P.C.U.S. cu privire la cel de al VI-lea plan cincinal. În acest document sînt determinate marile sarcini care stau în fața școlii de cultură generală.

În cincinalul al șaselea, școala sovietică trebuie să facă mari pași înainte în ceea ce privește instruirea și educarea tinerii generații. De pe băncile ei trebuie să pască în viață luptătorii înflăcărati pentru idealurile comuniste, oameni plini de năzuință patriotică și de foc creator, care să vadă în munca lor o datorie sfîntă față de popor, oameni pătrunși de spiritul conștiințozității și al colectivității.

Planul celui de al șaselea cincinal prevede generalizarea învățămîntului mediu în orase și sate. Aceste cifre vîntate au o uriașă semnificație. Trezirea în învățămîntul general mediu de 10 ani este o mare victorie reputată de poporul sovietic.

Acum toată ținara noastră generatie va fi definitiv egală „în drepturile ei pentru dezvoltarea mintii” — după expresia lui Maxim Gorki.

Dar realizarea cu succes a învățămîntului general este de neconceput fără ridicarea lor în toate mijloacele a calității predării, fără îmbunătățirea pe toate căile a muncii educative în școli. Pedagogii sovietici înțeleg perfect acest lucru. De curînd, la Casa Invățătorului din Moscova a avut loc o seară denumită „Tribuna Invățătorului”. În cadrul căreia directorii și profesorii școlilor din Capitală și-au împărtășit gândurile și ideile cu privire la im-

plan cincinal

bunătățirea muncii școlii medii. Au fost exprimate multe idei interesante. Bunoară, s-a vorbit despre necesitatea unui sistem mai flexibil al învățămîntului, despre faptul că programele școlii să stea ar trebui să se deosebească, într-o anumită măsură, de programele școlii orășenești; s-a arătat că școlile trebuie să prezentească mai bine cadrele care intră în rîndurile oamenilor muncii din agricultură și industrie.

Invățămîntul general constituie baza dezvoltării continue a învățămîntului superior, fapt prevăzută de asemenea în cel de al șaselea plan cincinal. Prin urmare, și această sarcină necesită îmbunătățirea muncii școlii de cultură generală.

Școala sovietică are multe realizări și victorii. Ea a pregătit sute de mii de tineri constructori ai societății comuniste. Fostii săi elevi, prin munca lor însoțită de înțelegere și putere patrie, împiedică drumul spre război, asigură pacea tuturor oamenilor. Dar muncitorii de pe întregul învățămîntului public, și în primul rînd cadrele didactice, recunosc că încă mai sînt multe de făcut. Trebuie să se lucreze mai bine, să se extindă activitatea de cercetare pedagogică, să se deschidă drumuri noi.

Congresul al XIX-lea al Partidului Comunist a stabilit creșterea la învățămîntul politehnic, ca una dintre cele mai importante sarcini curente ale școlii sovietice. În proiectul de Directive ale Congresului al XX-lea al P.C.U.S. cu privire la cel de al șaselea plan cincinal se vorbește despre dezvoltarea continuă a învățămîntului politehnic în școala de cultură generală, despre familiarizarea elevilor cu cele mai importante ramuri ale producției industriale și agricole moderne, despre legătura strînsă a învățămîntului cu munca obștească, despre educarea tinerii generații în spiritul atitudinii comuniste față de muncă.

De la Congresul al XIX-lea al Partidului au trecut peste trei ani. Școala a făcut numai primii pași pe căile învățămîntului politehnic. În programele de învățămînt au fost introduse lecții de lucru manual, lucrări practice în lemn și metal, lucrări agricole și din domeniul electrotehnicilor.

În multe școli s-a creat baza materială necesară învățămîntului prin muncă — ateliere școlare și camere de lucru. Unele colective pedagogice au mers mai departe. Ele organizează participarea școliarilor la producție — în colhozuri, sovhozuri, S.M.T. în întreprinderile industriale. Se cunosc multe exemple de acest fel în practica școlilor din regiunea Sverdlovsk (școlile din Niini — Taghil), regiunea Riazan (școala din Kulebino), orașul Moscova (școlile din raionul Moscovorec), regiunea Leningrad (școala din Siversk) etc. Experiențe îndrăznețe se fac în Ucraina, unde crește numărul școlilor care dau în același timp elevilor atât pregătirea de cultură generală, cît și o pregătire de specialitate.

Trebuie stimulată prin toate măsurile participarea elevilor la mun-

ca productivă. În procesul acestei munci tinerii și tînele devin mai apropiați de colectivul de muncă, își câștigă locul în acest colectiv, înțeleg că munca este bunul suprem al omului, că nu există pe lume un eroism mai mare decît eroismul în muncă.

Dezvoltarea continuă a școlii pe drumul învățămîntului politehnic necesită o întărire considerabilă a bazei sale materiale. Aceasta este de asemenea prevăzută în proiectul de Directive cu privire la cel de al șaselea plan cincinal.

Ministeriile învățămîntului, organelor învățămîntului public, instituțiilor de perfecționare a cadrelor didactice trebuie să acorde un ajutor mai însemnat muncitorilor din școli, să organizeze just procesul de învățămînt în spiritul cerințelor politehnicilor învățămîntului. Instituțiile de învățămînt pedagogic superior sînt obligate să se reorganizeze mai repede în munca în vederea pregătirii tinerilor pedagogi în conformitate cu sarcinile școlii politehnice.

Într-un viitor apropiat, școlarii de astăzi vor trebui să-și pună în năzuință și priceperile în slujba patriei, să lucre în mod activ pentru o înaltă productivitate, pentru progresul tehnic al economiei naționale socialiste. Buna pregătire a tineretului în acest scop nu este numai o datorie a școlii, ci și o datorie a organizațiilor de partid, sindicale, comuniste, a sovietelor locale și a întreprinderilor economice.

Larga opinie publică sovietică — iată marea putere care ajută școlii sovietice să rezolve toate sarcinile ei stau în față. Acest ajutor este deosebit de valoros îndeosebi în opera de educare a tinerii generații. Este necesar să fie îmbunătățită continuu calitatea pregătirii pedagogice a părinților, prin participarea întregii opinii publice sovietice la munca de educare a copiilor. De aceea nu în mod întâmplător în proiectul de Directive cu privire la cel de al șaselea plan cincinal este prevăzută să se asigure o antrenare mai largă a cluburilor, palatelor și caselor de cultură, a caselor de tehnică și a altor instituții de cultură și învățămînt la desfășurarea muncii educative în mijlocul școliarilor.

Sporirea în cel de al șaselea cincinal a volumului de construcții școlare în orase și sate de aproximativ două ori în comparație cu cincinalul al cincilea, lărgirea rețelei de internate școlare, desființarea taxei în clasele superioare ale școlilor medii, în instituțiile de învățămînt mediu speciale și superioare — toate acestea dovedesc marea și permanenta grădă a Partidului Comunist și a Statului Sovietic pentru tîna generație.

Cu un sentiment de sinceră emoție studiază pedagogii sovietici proiectul de Directive ale Congresului al XX-lea al P.C.U.S. cu privire la cel de al șaselea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale. Ei sînt ferm convinși că școala sovietică va îndeplini toate sarcinile pe care le pune în față partidul și poporul.

(Articol de fond din „Ucitelskaia gazeta”)

Colectivul pedagogic — un colectiv de educatori

Printre fenomenele pozitive vîntate în școala sovietică în ultimii ani trebuie menționat interesul crescînd și atenția colectivelor pedagogice pentru munca educativă. În școli își găsește o aplicare largă ideea lui A. S. Makarenko despre colectivul de elevi ca bază a educației. Mulți diriginți consideră ca o sarcină primordială a lor creșterea unui colectiv de copii puternic și capabil de muncă.

Însă adăunînd și aplicînd în mod creator în practica lor această parterie a învățării lui Makarenko, profesorii și directorii de școli neglijează adesea o altă parte a acestei pedagogice — crearea unui colectiv pedagogic unitar în așezările școlare încheiate al elevilor din colectiv.

În școlile în care colectivul de educatori nu este unitar lipsesete unitatea în cerințele față de elevi, nu există o dezbaterie, prărcipia a așezărilor educative, se ivesc numeroase contradicții, divergențe și chiar conflicte grave asupra unor chestiuni care ar părea de mică importanță dar care — o spunem cu parere de rău — nu și găsesc o rezolvare colectivă justă. Se poate oricînd vedea un elev punîndu-și la colț? Are oare dreptul dirigințele clasei să frecventeze lecțiile altor profesori care predau la clasă sa? Oare are dreptate directorul care face observatii unui profesor pentru îndepărtarea elevului de la lecție? Este oare obligat dirigințele să-și ducă elevii la culesul recoltei de pe parcela de lingă școală? Poate oare un membru din comisia muncii să controleze în clase starea jurnalelor de zi ale elevilor? Pentru zool de probleme asemănătoare, care s-ar părea simple, profesorii se adresează adesea organelor învățămîntului public și redacției ziarului. Este necesar ca temele acestor „mici” să se discute și în școala respectivă, este necesar ca în fiecare școală să se formeze o opinie colectivă a profesorilor, să se întărească colectivul prin unitatea liniilor educative, prin consecvența acțiunilor și printr-o înaltă principialitate pedagogică.

În această privință rolul hotărîtor îl revine directorului școlii. El organizează și dirijează întreaga activitate educativă a pedagogului și de el depinde, în mare măsură, dacă se va realiza o desfișurare consecventă a sistemului de educație sau se vor lua „măsurii” episodice și formale.

N. F. Efimova, directoarea școlii de 7 ani din Balasahin, regiunea Moscova, sau I. I. Rogov, directorul școlii din Iamsk, raionul Alatir, R.S.S. Ciuvasă, printr-o atitudine justă față de fiecare profesor, au creat în școlile lor un front unic educativ.

Este necesar ca pentru postul de conducători al colectivelor pedagogice să fie aleși tocmai astfel de pedagogi experimentați și cu spirit de pătrundere, organizatori hotărîți al activității instructiv-educative.

În viața școlară întîlnim în fiecare zi o multitudine de probleme, de fapte care necesită o apreciere și o rezolvare justă, luarea unor măsuri pedagogice. Nici un fel de manual, de programe sau de îndrumări pedagogice nu pot prevedea măsurile necesare în fiecare caz aparte, deoarece acestea trebuie deduse din condițiile concrete ale școlii date, din particularitățile clasei și ale unor elevi izolați. Nici oarecare pedagog, mai ales dacă este tînar și neexperimentat, poate găsi o rezolvare justă. Iată de ce este necesară o hotărîre colectivă în cazurile grave și în problemele principale de educație, iată de ce sînt necesare așezări unice din partea tuturor profesorilor.

În școlile în care colectivul de educatori nu este unitar lipsesete unitatea în cerințele față de elevi, nu există o dezbaterie, prărcipia a așezărilor educative, se ivesc numeroase contradicții, divergențe și chiar conflicte grave asupra unor chestiuni care ar părea de mică importanță dar care — o spunem cu parere de rău — nu și găsesc o rezolvare colectivă justă. Se poate oricînd vedea un elev punîndu-și la colț? Are oare dreptul dirigințele clasei să frecventeze lecțiile altor profesori care predau la clasă sa? Oare are dreptate directorul care face observatii unui profesor pentru îndepărtarea elevului de la lecție? Este oare obligat dirigințele să-și ducă elevii la culesul recoltei de pe parcela de lingă școală? Poate oare un membru din comisia muncii să controleze în clase starea jurnalelor de zi ale elevilor? Pentru zool de probleme asemănătoare, care s-ar părea simple, profesorii se adresează adesea organelor învățămîntului public și redacției ziarului. Este necesar ca temele acestor „mici” să se discute și în școala respectivă, este necesar ca în fiecare școală să se formeze o opinie colectivă a profesorilor, să se întărească colectivul prin unitatea liniilor educative, prin consecvența acțiunilor și printr-o înaltă principialitate pedagogică.

În această privință rolul hotărîtor îl revine directorului școlii. El organizează și dirijează întreaga activitate educativă a pedagogului și de el depinde, în mare măsură, dacă se va realiza o desfișurare consecventă a sistemului de educație sau se vor lua „măsurii” episodice și formale.

N. F. Efimova, directoarea școlii de 7 ani din Balasahin, regiunea Moscova, sau I. I. Rogov, directorul școlii din Iamsk, raionul Alatir, R.S.S. Ciuvasă, printr-o atitudine justă față de fiecare profesor, au creat în școlile lor un front unic educativ.

Este necesar ca pentru postul de conducători al colectivelor pedagogice să fie aleși tocmai astfel de pedagogi experimentați și cu spirit de pătrundere, organizatori hotărîți al activității instructiv-educative.

Cel mai bun indiciu al unui colectiv sănătos este atitudinea justă față de critică și autocritică. Educația este un proces complicat de creație, care merge uneori nu pe drumul larg și străbătut adesea, ci pe căi întortocheate și încă necunoscute. Aici multe depind de relațiile dintre educatori și elevi, de tactul pedagogic, de personalitatea morală a profesorului, de gradul de cultură, de conduită și disciplina acestuia. Cîl de importanță este în aceste condiții critica deschisă, binevoitoare, toleranțoasă, cît de necesar este să se dea ascultare criticii, să se tragă concluzii juste din ea.

Organizațiile de partid din școli îndeosebi sînt chemate să educe din punct de vedere politic colectivele pedagogice, să ridice nivelul vieții spirituale a profesorilor, să dezvolte în rîndurile lor o critică și autocritică sănătoasă.

Consiliul pedagogic, consfătuirile în prezenta directorului, sedințele de partid și cele sindicale, consfătuirile de producție — toate aceste forme ale activității colective trebuie să contribuie la îmbunătățirea activității educative, la unificarea colectivului. Îndeosebi trebuie menționat rolul consfătuirilor de producție. Acestea trebuie să devină o adevărată școală a atitudinii comuniste a profesorului față de munca sa. Este necesar ca în cadrul lor să se practice într-o mai mare măsură schimbul de experiență în munca educativă, să se analizeze mai des practica unor pedagogi și a întregului colectiv.

Spiritul colectiv, stilul unitar și cerințele stabilite de toți pedagogii împreună — aceasta este calea spre ridicarea calitativă a activității din școală.

(Din „Ucitelskaia gazeta”)

Extremul nord se va transforma

Ne pregăteam de examene. Pentru studenții Facultății popularelor din extremul nord, se simnea de iarnă este foarte grea. Trebuie folosită și prețuită fiecare oră. Spre a deveni un bun pedagog la o școală din nord, trebuie să înveți mult și cu răbdare.

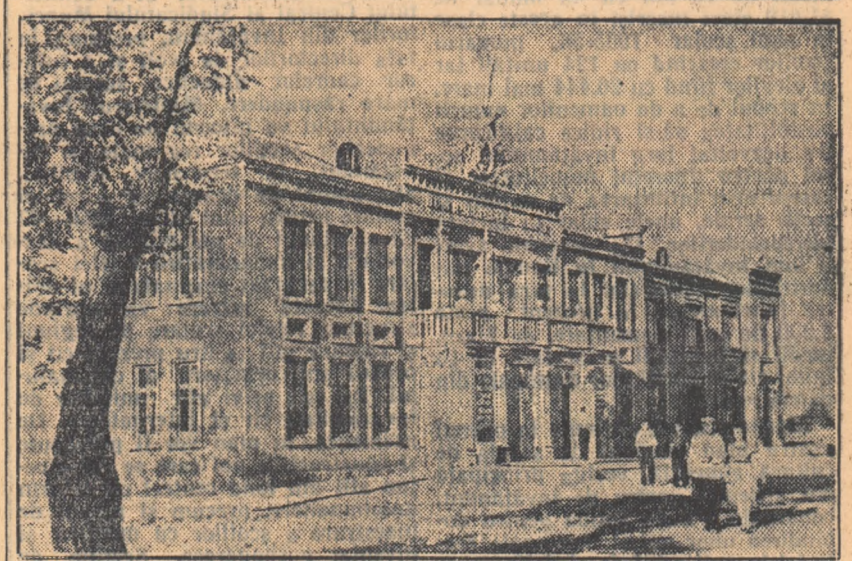
Și iată că am auzit la radio vocea cunoscută a crainicului. Atenția ne-a fost atrasă de cuvintele: „Congresul al XX-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice constată că sarcinile trasate de Congresul al XIX-lea al partidului cu privire la cel de al cincilea plan cincinal de dezvoltare a economiei U.R.S.S. au fost îndeplinite cu succes.” Crainicul citea, punct cu punct, proiectul de Directive ale partidului pentru noul cincinal.

„Emisiunea s-a terminat. În camera s-a legat o discuție. Studentul Afanasii Leptev vorbea despre tabloul vieții de mine pe marile Siberiei răsăritene. De la tenisei curentului va porni, prin conducere de înaltă tensiune, la sute și mii de kilometri spre apus și răsărit. El se va transforma într-o lumină strălucitoare în case, școli, ferme de creștere a vitelor și păsărilor.

Cu o mare emoție am discutat și despre transformările finitului meu — Siberia apuseană. Aici se va înălța hidrocentrala Novosibirsk, se vor construi căi ferate, uzine noi, se vor deschide case de odihnă, sanatorii. Toate acestea vor face să crească bunăstarea poporului nostru, a copiilor noștri, pe care îi vor educa mii de tineri pedagogi.

NIKOLAI SADOMIN

student al Facultății popularelor din extremul nord de la Institutul pedagogic din Leningrad

Casa de cultură a colhozului „Il'ici” din regiunea Zaporozh'e.

Cîteva concluzii privind lucrările sesiunii științifice a Institutului de științe pedagogice

Prof. univ. Stanciu Stoian

Sesiunea științifică a Institutului de Științe Pedagogice, de pe lingă Ministerul Învățămîntului — prima sesiune — ținută în zilele de 19-22 ianuarie a.c. — este hotărît, un eveniment în dezvoltarea Institutului și a pedagogiei din țara noastră și care nu va rămîne fără urmări pozitive în practica noastră școlară. Așa cum s-a observat și de către participanții la lucrările sesiunii, de mare însemnătate pentru noi este însuși faptul că ea s-a ținut. Aceasta este o dovadă că mișcarea noastră pedagogică manifestă o anumită maturizare, fără de care sesiunea, cu conținutul pe care l-a avut, nu putea avea loc.

În legătură cu aceasta s-a spus chiar ceva mai mult, anume că principala este tocmai acest lucru: că s-a ținut. Afirmatia poate să fie adevărată pînă la un punct, dar numai pînă la un punct. Acum, după încheierea lucrărilor, după ce vedem rezultatele sesiunii și proporțiile pe care ea a avut și le abia, putem spune că înseamnă în adevăr a-i diminua importanța, dacă ne mulțumim cu faptul că ea a avut loc. Avem dreptul să spunem că importanța sesiunii noastre științifice stă și în rezultatele pe care ea le-a înregistrat.

Pentru noi toți este clar însă un lucru: acest însemnat eveniment pedagogic din țara noastră, în alte condiții de cît cele de astăzi nu putea avea loc. Numai existența regimului democrat-popular, care a așezat țării o nouă și sănătoasă bază materială, care a putut, prin aceasta, să dea culturii și școlii un alt sens — un sens progresist — și un avînt nou necunoscut la noi pînă acum — numai aceasta a făcut posibilă noua mișcare pedagogică de la noi, — or, cît de modestă este ea înfăptuită. Datorită acestor noi condiții de viață politică, economică și culturală, sub conducerea partidului și prin măsurile luate de guvern, noi am putut, în plus, să ne eliberăm de întîia spirituală a pedagogiei noastre și să folosim din plin experiența sovietică în materie de școală și pedagogie. Această experiență este absolut necesară oricărui popor, care vrea să-și construiască socialismul în țara sa. Datorită acestor condiții, în sfîrșit, noi am putut acumula și un început de experiență pedagogică proprie, pe care sesiunea

științifică a Institutului de Științe Pedagogice a avut sarcina și a izbutit în bună măsură să o scoată la iveală.

Care a fost scopul urmărit de prima sesiune științifică a Institutului de Științe Pedagogice, pentru ce a fost ea organizată? Lucrul acesta a fost arătat în cuvîntul de deschidere, cu care ocazie s-a făcut și o dar de seamă asupra activității Institutului de la înființarea lui pînă azi. Scopul sesiunii a fost de a ne da un nou și mai bine seama de gradul și modul cum gîndirea noastră pedagogică și-a însușit concepțiile și metodele noi de lucru în domeniul științei educației, pînă la ce punct se poate vorbi la noi de o orientare hotărîtă nouă și concretizată practic în forme și manifestări adecuate de muncă științifică. Urmărirea acestui scop de către sesiunea noastră capătă o semnificație deosebită, dacă ne gîndim și la momentul în care s-a ținut această sesiune: încheierea primului și începutul celui de al doilea plan cincinal, precum și, mai ales, ținerea celui de al doilea Congres al Partidului Muncitorilor Romîni cu o lună mai înainte, cu sarcinile importante care decurg pentru noi din lucrările lui.

Scopul propus a fost atins. Pentru sesiunea s-au înscris un număr important de cercetători din domeniul științelor pedagogice, cu nu mai puțin de 67 de lucrări. Toate ramurile mai însemnate ale pedagogiei au fost reprezentate între acestea și toate categoriile de pedagogi — teoreticieni și practicieni, atât din învățămîntul de cultură generală, cît și din cel superior. Este drept că au lipsit de la sesiune lucrări cu caracter teoretic mai general; dar însuși acest fapt și constatarea lui au putut fi un prilej de discuție, pentru a se lua măsurile necesare în acest sens.

De mare însemnătate pentru noi este faptul că, în această împrejurare, s-au înființat pentru prima dată, în scopul arătat, cercetătorii în pedagogie cu pregătire deosebită: cei mai vîrstnici, pregătii în munca științifică, în parte înainte de 23 August

1944 și cei mai tineri, pregătii în întregime sub regimul nostru de democrație populară. Primii au adus o experiență mai îndelungată, precum și o deprindere de muncă științifică mai formată, alături — la unii dintre ei — de o multilaterală și adecvată informație. Tinerii au venit cu o orientare ideologică mai sigură, cu elan în muncă, iar unii dintre ei și cu o solidă pregătire științifică. Fiecare generație are, am putea spune, nevoie de cealaltă. Conclucrarea dintre ele este, ca să zicem așa, obligatorie. Sesiunea științifică le-a dat prilejul credem, să se convingă și mai mult de cît pînă acum de acest lucru.

Această conclucrare, se înțelege, nu poate să fie decît principială. Ea nu poate și nu trebuie să fie „compromis” între două poziții. Poziția este una și — nici vorbă nu poate fi de o cît de mică slăbire a luptei... împotriva ideologiei dușmane” 1).

Legăturile ce s-au stabilit în cadrul sesiunii noastre științifice sînt nu numai între oameni, ci și între instituții sau între cercetători din domeniul pedagogiei și cei din specialitățile înrudite. Lucrul acesta credem că trebuie relevat, pentru că e de natură să dea bune roade pentru munca noastră. În special este cazul să subliniem legătura care s-a stabilit cu cercetătorii din domeniul psihologiei, pe latura psihologiei pedagogice și a defectologiei. Lucrările prezentate în secții, de către psihologi, în acest sens, s-au discutat la un înalt nivel științific și au sfîrșit cel mai viu interes. Sîntem convinși că ele pot fi un bun punct de plecare pentru colaborarea viitoare. Din discuții a reieșit că psihologii noștri și-au însușit bine concepția și metoda pavlovistă de cercetări și lucrul acesta ne poate fi de ajutor nouă, pedagogilor.

Dar nu numai participarea psihologilor este ceea ce ne interesează în munca noastră. Procesul de educație și învățămînt are direct sau indirect nevoie de concursul tuturor disciplinelor științifice. Iată de ce ne-a bucurat în mod deosebit participarea la sesiune și a unor oameni de știință din domeniul științific mai îndepărtate al nostru. Contribuția lor a fost inte-

resantă și reală. Din discuțiile purtate s-a văzut de pildă folosul pe care-l putem avea noi, din această colaborare, pentru studierea unor probleme cum ar fi cea a istoriei metodelor respectivelor obiecte de învățămînt sau chiar istoria disciplinei ca atare. Astfel de studii ajută la promovarea principiului istoricismului în predarea obiectelor de studii. Astfel de colaborări, în sfîrșit, sînt utile și pentru conținutul învățămîntului însuși, mai ales azi, cînd se pune problema politehnicizării lui.

Deși problemele erau așa de variate, deși participării la sesiune se adunau pentru prima dată să se discute într-un asemenea cadru, putem să apreciem ca foarte pozitivă disciplina discuțiilor. Ele au demonstrat maturitate din partea participanților — maturitate în modul de a pune probleme, maturitate în modul de a le susține, precum și în unele rezultate la care au ajuns. Este de reținut mai ales atitudinea din discuții, din care s-a văzut cu prisosință că noi știm de acum, destul de bine, ce înseamnă critica și autocritica, spre deosebire de obiectivismul burghez plat și dăunător sau de polemica subiectivă, dușmănoasă. Lupta de opinii și libertatea criticii — un principiu de bază al muncii științifice — ne-a călăuzit și pe noi.

Discuțiile au fost cu totul libere și totuși într-un spirit de colaborare și justă principialitate. Au participat la ele peste o sută de cercetători, teoreticieni și practicieni și datorită tocmai atmosferei în care ele s-au purtat ne-au dezvoltat probleme și aspecte pe care le vom putea cunoaște mai bine, pentru a ne ocupa de rezolvarea lor.

Ca privire la discuții am putea să facem și o remarcă: discuțiile din secții au fost mai vii și mai interesante, în parte, de cît cele din plenary. Această deosebire de natură de sigur faptul că aici s-au întîlnit oameni mai apropiați prin specialitatea lor, oameni care puteau să discute între ei cu mai multă competență. Tot în secții au putut să-și dovedească mai bine competența lor cei cu mai serioasă pregătire, să se evidențieze chiar dacă n-au urmărit anume acest lucru. În ansamblul muncii noastre, faptul acesta își are importanța lui. Împlinit cu o continuă muncă ideolo-

gică, el stabilește o ierarhie și poziții de muncă firești și de necontestat.

Să trecem acum la conținutul sesiunii noastre științifice. Nu ne vom putea ocupa, se înțelege, de toate temele și problemele pe care le-a ridicat. Vom releva numai pe cele care ne pot da o mai justă idee despre așezatul conținut.

Un loc însemnat în dezbaterile sesiunii l-a avut — cum se și cuvenea de altfel — latura ideologică a muncii noastre. Noi știm că „orice diminuare a ideologiei socialiste, orice îndepărtare de ea înseamnă implicit o întărire a ideologiei burgheze” 2).

Ceea ce este îmbucurător este faptul că discuțiile de natură ideologică nu s-au dus altă ce un punct special de program, ci în legătură cu lucrările de specialitate: cu legătura dintre teorie și practică, cu formarea colectivului de elevi, cu cercetările de istorie a pedagogiei, cu nivelul științific al muncii de cercetare, cu orientarea, interpretarea faptelor, pătrunderea în esența fenomenelor, stabilirea concluziilor. Unii participanți la sesiune au vorbit și despre necesitatea cercetării în domeniul unei filozofii a pedagogiei, ceea ce se poate susține de sigur, dacă prin filozofie înțelegem filozofia materialismului dialectic și istoric.

Pe linia preocupărilor ideologice, în cadrul sesiunii s-a discutat și tema, deosebit de importantă pentru noi, a folosirii experienței și gîndirii pedagogice sovietice în țara noastră. Tema aceasta a figurat chiar ca un punct de program în lucrările sesiunii. Este îmbucurător faptul că temei i s-a acordat atenția cuvenită, în discuții. S-a constatat cu acest prilej necesitatea pentru noi de a depăși stadiul în care ne găsim acum, în această privință. Pînă acum noi ne-am mulțumit mai mult să arătăm că ne-am însușit învățătura sovietică — privitoare la școală și pedagogie, că am asimilat-o și că, din punct de vedere al muncii noastre pedagogice, e ceva, dar începe să fie insuficient. Acest stadiu nu ne mai putem mulțumi cu posesiunea datelor; pe care ni le oferă știința sovietică. Folosind aceste date, noi înșine să devenim cercetători. În măsura puterilor noastre, noi înșine să aducem o contribuție cît de modestă la mersul înainte al pedagogiei ca știință, ținînd seama de condițiile în care se organizează și desfășoară procesul de instruire și educare din țara noastră, de unele tradiții bune și experiența acumulată în acest domeniu. Pedagogia sovietică este și rămîne

farul nostru călăuzitor în această privință, dar ea chiar ne învață că justa însușire a unei concepții, înseamnă însușire creatoare.

O altă problemă care s-a bucurat de atenție în cadrul sesiunii științifice a Institutului de științe pedagogice, a fost aceea a raportului dintre psihologie și pedagogie. Așa cum am arătat și mai sus, lucrările secției de psihologie și defectologie au fost dintre cele mai interesante. Ele au atras cercetătorii și din afara Institutului nostru sau a Institutului de psihologie al Academiei. Au atras în special specialiștii din domeniul defectologiei.

Discuțiile care s-au purtat în secția de psihologie — defectologie, pe această temă, au fost nu numai interesante, ci și la un înalt nivel științific. Ele au fost și fructuoase. Dacă n-au înflorit întotdeauna să realizeze, în toate problemele, păreri unitare, ele au fost în schimb sincere, vii și cu intenția de a se ajunge la acest lucru; iar unele probleme au fost lămurite aici, totuși, nu numai teoretic, ci și practic.

Pedagogii din țara noastră așteaptă mult dela colaborarea pedagogilor cu psihologii. Și asta nu numai în problemele de defectologie. În materie de didactică, în vastul domeniu al metodelor de predare, în teoria educației, ca în altele altele domenii și probleme, psihologia este chemată să ne dea în mod serios o mîna de ajutor. A face pedagogie, fără psihologie — fără psihologie pedagogică, evident — înseamnă a face educație fără copil și tîner, a face școală fără elev. Noi sperăm că ajutorul psihologiei ne va folosi din ce în ce mai mult, nu numai în problemele de teoria învățămîntului, ci și în cele de teoria educației.

Alături de problema raportului dintre pedagogie și psihologie, o problemă pe care de astă dată am vrut noi, mai mult, s-o punem în discuție, în mod serios, a fost aceea a învățămîntului politehnic. Pentru cît am învățămîntului „cu mîini de domnișoară”, ca să zicem astfel, noi trebuie să creștem oameni cu „mîini îndemnatice”, oameni capabili să participe activ la munca de construcție a țării. În Uniunea Sovietică principiul învățămîntului politehnic n-a fost pierdut o clipă din vedere, în procesul instructiv-educativ. Greșesc aceia care socotesc că el e o problemă pentru școală și pedagogii numai de la Congresul al XIX-lea al P.C.U.S. De atunci ei s-au pus numai într-o lumină nouă, datorită perspectivelor de construcție a comunismului. Altfel ei s-au pus și înainte de Congres, potrivit cu împrejurările.

La fel trebuie privită și la noi pro-

Rolul citirii explicative în școala elementară

Lețiile de citire explicativă constituie o parte integrantă a predării limbii în școala elementară. Citirea explicativă în școala elementară are un dublu rol: formarea la elevi a deprinderii de a citi, însușirea de noi cunoștințe.

După cum se știe, în perioada abecedarului, zădăria și atenția copilului, în timpul citirii sunt îndreptate însuși asupra procesului citirii însuși, a unității sunetelor în silabe și a silabelor în cuvinte și mai puțin asupra înțelesului sensului celor citite. De aci importanța deosebită a metodei explicative de citire care o asigură pe deplin pe învățarea și însușirea legăturii de sens, dintre cuvintele propriu-zise și dăruirea lor, în cadrul textelor înțelese.

Tot atât de important este și procesul citirii selective spre sfârșitul perioadei abecedarului și în perioada post abecedară, ca și întrebările puse cu privire la sensul celor citite. În clasele următoare ale școlii elementare sarcinile citirii explicative devin mai complexe. Prin lecțiile de citire din manualele de limbă română elevii își însușesc în mod sistematic o serie de cunoștințe din domeniul naturii și societății. În mod gradat, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, de posibilitățile lor de înțelegere, manualele de limbă română cuprind lecții de citire cu conținut practic-științific din domeniul științelor naturii, geografiei și istoriei, grupate pe teme, precum și texte literare, în proză sau versuri.

O problemă esențială de care o ridică folosirea citirii explicative în predarea lecțiilor de citire, indiferent din ce categorie fac parte acestea, este problema raportului dintre diversele momente ale citirii: citirea bucatii în întregime, pe fragmente, alcătuirea planului etc. În învățarea sovietică A. V. Barșeva, autoarea lucrării „Lecțiile de citire explicativă” publicată în volumul „Lecții în școala elementară” scrie: „Dacă trei din lecțiile trebuie consacrate citirii de către copiii însuși”. Aceasta cerință just formulată este reclamată de primul rol al citirii explicative, menționat la începutul articolului și anume formarea la elevi a deprinderii de a citi.

În practica școlară, însă, adeseori acest rol important este neglijat, fapt care influențează în mod negativ asupra caracterului conștient al citirii. Pedagogii conștienți de astfel, care se străduiesc să folosească în lecțiile de citire toate momentele citirii explicative, cad în greșeala de a reduce timpul destinat citirii propriu zise.

Greșelile mai frecvente pe care le-am observat în numeroase asistente la astfel de lecții sunt următoarele: a) Greșelă cu privire la alcătuirea planului bucatii de citire. Cea mai mare parte din timpul destinat citirii bucatii de citire îl ocupă alcătuirea planului. Lecțiile de citire, care conform planificărilor calendaristice se predă într-o singură oră, uneori se încheie abia la alcătuirea planului, ne mai rămânând timp pentru celelalte momente ale citirii explicative: recitarea bucatii, povestirea ei, discuții de generalizare, citire selectivă, pe roluri etc.

Cea mai importantă cauză a acestui procedeu greșit constă în înțelegerea neaștă a rolului planului. Neținând seama de particularitățile de vârstă ale elevilor, de stadiul

concret al gândirii lor, unii învățători cer copiilor să alcătuiască planuri foarte complicate ale bucatii studiate. Astfel, în clasa I-a (pătrărea III și IV) li se cere elevilor planuri în care ideile principale sînt formulate prin fraze sau în propoziții eliptice, cu toate că indicațiile metodice existente prevăd în mod explicit că în această clasă se alcătuesc numai planuri orale. În clasele următoare, nu se ține seama de caracterul narativ sau descriptiv al fragmentului studiat, ce trebuie sintetizat într-o idee principială.

Practica școlară, cercetările științifice în aceste domenii au stabilit deja indicații ca fragmentele narative și descriptive să fie sintetizate în prononțări enunțative, pe cînd cele descriptive în formulări eliptice.

Sezizarea ideii principale a fragmentelor este una din componentele esențiale ale citirii explicative și ale însușirii conștiente a textelor citite în general. Pentru aceasta e necesar ca pedagogii să lege ideea fragmentului, faptele descrise de experiența de viață a copilului, ceea ce apropie textul de posibilitățile acestuia. Procedînd în felul acesta, pedagogii îi ajută pe elevi să stabilească legătura dintre experiența și impresiile lor anterioare și faptele descrise în povestirea citită, folosind astfel experiența lor în procesul de percepție. Aceasta indicație își găsește confirmarea în teza lui I.P. Pavlov despre rolul legăturilor anterioare în stabilirea legăturilor noi.

O înrîmă în alcătuirea cu ușurință a planurilor cu conținut uniformitatea lor. Nici o bucată de citire nu reclamă cu necesitate alcătuirea planului numai din întrebări, propoziții enunțative, formulări eliptice etc. Elementele narative se înțeleg cu ușurință din descrierile, dominînd unele sau altele în absolut toate bucatile de citire. Uniformitatea planurilor le provoacă elevilor obișnuiți, lipsă de interes în generalizarea celor citite.

b) Greșeli cu privire la predarea lecțiilor intuitive. Lecțiile intuitive prevăzute de programa școlară și indicate de metoda nu sînt organizate întotdeauna pe baza sistemului pe care îl impune distribuția materialului științific în temele de citire ale claselor I-IV. Este necesar ca temele să se treacă la citirea bucatii cu diverse domenii, ca de exemplu „Grădina de legume”, „Animale domestice”, „Orășul” etc., al căror conținut, structură și metoda sînt clar explicate în materialele metodice. Neprindînd astfel de lecții, organizate pe baza de excursii, vizite, demonstrații etc. lipsim procesul de cunoaștere de ceea ce constituie însăși esența lui: reflectarea obiectivă a realității. De aci o pierdere inutilă de timp în explicarea unor cuvinte neînțelese, în folosirea diverselor materiale ilustrative care sînt concretizate diferiți termeni neînțeleși sau ideile din bucată cu conținut practic-științific și unori chiar celor literare.

În prezentul articol ne-am referit la citirea explicativă care privește numai lecțiile de citire. Citirea explicativă, metodă specifică predării lecțiilor de citire, se folosește și în predarea altor obiecte de învățămînt: istorie, geografie, științele naturii. Cu totul altul este aici rolul ei. Dar asupra acestui rol al citirii explicative ne vom opri într-un articol viitor.

Conf. univ. ION BERCA

Munca elevilor în cercul de geografie

În localul școlii medii nr. 3 din Oradea funcționează un cabinet geografic înzestrat cu mult material didactic, confecționat de elevii acestui cerc. Prin activitatea desfășurată aici, ei și-au însușit multe cunoștințe noi, și-au format deprinderi și deprinderi practice.

În organizarea acestei activități, profesorul de geografie s-a cămăruit după experiența metodelor sovietice Erdeli, Budanov, Zaslavski, Gerasimov. Colectivul de elevi creează dintr-un plan de lucru anual, detaliat pe planuri lunare. În pînă se delimitază precis sarcinile concrete ale întregului colectiv și ale fiecărui elev în parte.

Planul de muncă prevede o activitate cit se poate de variată. Se confecționează hărți, grafice, diagrame, cartograme, hărți în relief, mulate de gips, se alcătuesc albume și colecții, se organizează excursii, se țin ședințe în cadrul cărora se prezintă dări de seamă, relatări și conferințe.

Membrilor noi li se repartizează sarcini ușoare la început și apoi din ce în ce mai grele. După ce s-au distribuit sarcinile, fiecare membru al colectivului primește de la profesor explicații amănunțite cu privire la felul cum să lucreze. Pînă la terminarea lucrării, elevul muncește independent, sub supravegherea profesorului. Numai în cazurile rare se dau explicații suplimentare. Obiectivul obținut în cadrul se analizează calitatea lucrării, se trag concluzii pentru îmbunătățirea muncii.

În tot timpul activității, membrii cercului sînt controlați și îndrumați. Colectivul de conducere, format din profesor și membrii cei mai merituoși ai cercului, urmărește îndeaproape felul cum muncește fiecare membru. Lucrările sînt examinate cu atenție. Cele mai reușite sînt prezentate la expoziția ce se organizează în fiecare an.

Regulamentul intern al cercului prevede patru grupe de activitate: desenatori, modelatori, lemniari și fotofi. Toți membrii celor patru grupe participă la conferințe, referate dări de seamă și excursii.

La început, grupa desenatorilor a înfrumusețat activitatea ei creșterea muncii. Profesorul dădea subiectele, delimita sarcinile, fiecărui membru din grupă și-i îndruma de elevi cu privire la felul de execuție. Dar elevii încă nu vedeau limpede scopul acestei activități, le lipseau deprinderile, nu aveau instrumente, nu aveau nici lozitiv undă să lucreze. Munca slăbitoare a profesorului de geografie nu a rămas, însă, fără rezultate. Astăzi elevii confecționează cu ușurință materialul prevăzut în planul cabinetului. Activitatea grupei desenatorilor a devenit din ce în ce mai variată, mai interesantă.

Colectivul și-a îmbogățit conținutul tehnica desenării, colorarea cu sistem de estompare, trasarea în tus cu ajutorul unor penițe de confecție proprie, asemănătoare celor de gablon și a adoptat scrierea tehnică în relief, folosind șabloane. În scurt timp, elevii au câștigat abilități deprinderi, încît o planșă pe care la început activității o lucrau în 7-8 ore, acum o termină în circa 2 ore.

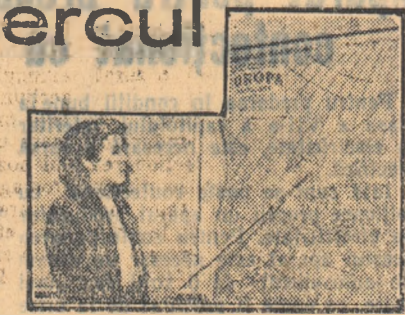
Prin folosirea mijloacelor proprii, prin munca perseverentă, grupa desenatorilor a obținut realizări însemnate. În patru vitrine mari se însușesc astăzi peste trei sute de planșe cu hărți, grafice, diagrame etc., pentru fiecare lecție prevăzută în program.

Grupa modelatorilor a obținut, de asemenea, rezultate frumoase. Membrii ei au confecționat o serie de obiecte din plastilină, lut și gips. La începutul activității, elevii s-au mărginit la reproducerea dieritelor forme ale suprafeței pămîntului (șesuri joase, șesuri ridicate, dealuri, văi, creste de munți ș.a.) și a diverselor forme ce le poate avea un țărîm (abrupt, cu estuare, cu lagune, cu rîuri, cu limanuri, cu fiorduri etc.) pentru ca mai tîrziu să treacă la probleme din ce în ce mai complicate. Astfel, colectivul a confecționat harta în relief a Republicii Populare Romîne și un țărîm al ei, cu ajutorul cărui se poate multiplica.

Folosirea acestor modele a usurat mult înțelegerea de către elevi a explicațiilor învățătorilor sau profesorilor la lecții. S-a observat acest lucru mai ales la clasele mici, unde modelele au fost observate din toate părțile și din toate atenție.

Grupa lemniarilor a executat cu mare conștiințiozitate o serie de lucrări în volum, care arată formarea munților prin încrețire, formarea munților prin falii, putul arzeian, forma pămîntului, cascade etc. Cu ajutorul acestor modele, elevii au înțeles multe fenomene ce se petrec în natură.

De asemenea, ei au decupat din plăci șabloane pentru desenarea

hărților la tablă, loto geografice și alte obiecte utile pentru cabinetul geografic și au confecționat o serie de aparate: gnomon, ceasornic solar, colimetru ș. a., folosite atât la observațiile și experiențele făcute în cadrul cercului, cit și la lecțiile de geografie.

Grupa foto-artă are activitatea cea mai variată. Ea a furnizat colectivului multe fotografii luate cu ocazia excursiilor. Peisajele făcute în creion, cărbune, acuarelă și ulei întregesc colecțiile. S-au întocmit, de asemenea, albume, atî din fotografii făcute de elevi, cit și din material decupat din reviste și ziare.

Activitatea elevilor în cadrul acestui cerc a marit mult interesul lor pentru cunoașterea geografică. În același timp, a permis profesorului să cunoască mai bine atitudinile elevilor și astfel să găsească cele mai potrivite căi pentru a desfășura o activitate educativă mai intensă. Multe probleme legate de geografie, care nu figurază în program, se lămuresc în cadrul cercului. Împreună cu acest colectiv, profesorul și-a confecționat un bogat material didactic, cu ajutorul cărui lecțiile devin mai clare, mai vii, mai atrăgătoare pentru întreaga clasă.

Prof. PETER EUGEN MARTON

Îndrumarea profesională — sarcină importantă a pedagogului

Importanța problemei alegerii profesiei este unanim recunoscută de pedagogi. Cel mai mult dintre ei știu și care le sînt sarcinile în privința îndrumării elevilor în alegerea profesiei. Greutatea începe abia de aci încolo: cînd este vorba să stabilim cum să se facă acest lucru, care sînt mijloacele cele mai potrivite pentru buna orientare profesională a elevilor. Despre aceasta știu mai puțini și de aceea credem că problema a merită un studiu mai amănunțit.

Este clar că de îndrumarea elevilor în vederea unei juste alegeri a profesiei trebuie să se preocupe nu numai profesorul diriginte, ci toți profesorii școlii.

Munca aceasta trebuie desfășurată sistematic și perseverent, în special în clasele a VII-a și a X-a. Modalitățile de îndrumare a elevilor sînt foarte variate și depind de specificul muncii fiecărui profesor cu elevii, de experiența și tactul său pedagogic, de dragostea și de interesul pe care le arată el acestor sarcini.

Contactul necesar al profesorului cu elevii, necesari timp de mai multă ani, este mijlocul cel mai potrivit pentru a-l cunoaște, ajuta și înțelega. În acest scop, șeful profesoralului, discuțiile individuale, consultațiile și mai ales lecțiile lui sînt un mijloc excelent de lărgire și dezvoltare a intereselor elevilor.

Un loc deosebit în rîndul mijloacelor de care dispune școala îl ocupă lucrările de laborator, lucrările practice efectuate de elevi și munca desfășurată de ei în diferitele cercuri științifice și tehnice. Pot fi enumerate între acestea activitatea desfășurată în cadrul cercurilor „mîini îndemnatice”, al cercurilor de radio, de experimente etc., munca pe parcela școlară,

diferitele măsurări topografice, confecționarea de material didactic, etc. De asemenea, o mare importanță pentru îndrumarea profesională a elevilor o au paletele pe care le desfășoară ei la paletele sau casele pînterilor. Importanța deosebită a acestor activități constă în faptul că permit elevilor să-și dezvolte interesele și să-și exercite inclinațiile și aptitudinile în domenii cit mai variate.

Apoi, lectura individuală și în colectiv a cărților, a materialelor publicate în ziare, a revistelor și publicațiilor tehnice constituie un alt mijloc ce poate fi recomandat elevilor în acest scop. Rolul profesorului în această privință este de a orienta și îndruma cu precizie lectura extracurriculară a elevilor. Putem cita ca exemplu, în acest sens, cartea lui E. Permak: „Ce să citi”, reviste ca „Știință și tehnică pentru tineret” și altele. Din păcate, literatura noastră și în special, manualele școlare au făcut încă puțin în acest domeniu.

Emisiunile de radio, special rezervate acestor probleme, mai ales cînd sînt ascultate în colectiv și urmate de discuții, pot contribui cu mult succes la informarea elevilor asupra diferitelor profesii.

De o valoare și mai mare sînt excursiile și vizitele la locul de muncă, în întreprinderi, care pun pe elevi în contact direct cu multe și variate profesii. Vizitarea uzinelor, a întreprinderilor, a șantierelor, a unităților socialiste din agricultură, a instituțiilor de învățămînt etc. are o deosebită valoare educativă, prin faptul că elevii prilejul să aibă un contact nemijlocit cu oamenii muncii, să cunoască diferite profesii în procesul exercitării lor, sub mai multe aspecte.

În înfrimă elevilor cu oamenii muncii din diferite profesii, mai ales în cazul cînd sînt bine organizate, exercițiul influențează pozitiv accentuarea asupra elevilor. Ele pot fi organizate pe clase sau pe școli și se pot desfășura în funcție de vîrsta și de particularitățile de vîrstă ale elevilor etc. Pot fi invitat în școală, să vorbească despre munca lor, fruntași în producția industrială și agricolă, inovatori, artiști, scriitori, medici etc.

În unele școli se organizează expoziții de cărți și panouri pe teme ca acestea: „Viitorul nostru”, „Rolul muncii în succesul profesional” etc. În astfel de expoziții panouri pe care se afișează răspunsurile la diferitele întrebări ale elevilor privind alegerea profesiei (de exemplu: Spre ce profesie sau ne îndreptăm?).

Munca profesională nu se oprește însă aici. Este necesar ca și la artele elevilor motivele care trebuie să stea la baza unei juste alegeri a profesiei, să le atragă atenția asupra pericolului de a cădea în comoră a alege greșit și superficial. Elevii trebuie să analizeze temeinic și obiectiv dacă există un acord între dorințele și capacitățile lor, adică să cumpănească bine posibilitățile lor și cerințele profesiei spre care vor să se îndrepte.

Elevii trebuie să știe că în societatea socialistă de dezvoltare, ca interesul și aptitudinile pentru o activitate sau să se dezvolte adeseori chiar în exercitarea activității respective.

Folosind cu precizie aceste mijloace și altele ne care experiența le arată ca potrivite, pedagogii trebuie să ajute tinerii să-și pregătească temeinic viitorul, să-și aleagă în mod just profesia și să aducă o contribuție cit mai largă la construirea societății socialiste în țara noastră.

G. VAIDEANU
lector la catedra de pedagogie
a I.P.C.D.-Iasi

DUMITRU SALADE

Cîteva observații cu privire la lecțiile deschise

Lecțiile deschise oferă învățătorilor și profesorilor intrinseci în sedințele cercurilor pedagogice prilejul de a discuta și rezolva numeroase probleme de ordin metodologic legate de predarea diferitelor discipline. Nu totdeauna, însă, aceste prilejuri sînt bine folosite — și aceasta se întîmplă deseori atunci cînd lecțiile deschise sînt minuios „pregătite” dinainte, cu elevii.

În ultimii ani am înfrimă o astfel de pregătire anterioară, care transformă lecția într-un spectacol, în locuri foarte diferite: la București, cu prilejul schimbării de experiență organizat de I.C.P.C.D., între cîmbrietele pedagogice din întreaga țară, la diverse cercuri pedagogice din regiunea Iasi și din alte regiuni.

O astfel de lecție se desfășoară în condiții artificiale, ea devine un fel de joc dinainte învîtat, în timpul cărui elevii și profesorul reproduc întrebări și răspunsuri cunoscute și memorate. Este firesc ca o astfel de lecție să nu reușească, deoarece oricît de iscusit ar fi regiștorul, încercările nu pot fi evitate și nici trăsut acuzas. De obicei, elevii sînt gata să răspundă imediat ce au auzit primul cuvînt al unei întrebări. La un cerc al profesorilor de limbă română din T. Frumos, C. elevii din clasa a VII-a — care mai bună din clasă — sosise după începutul lecției: cînd a deschis usa, tocmă se formula o întrebare; în-au fost destul acestei elevi dar elevii cuvinte („Ei, acu-i acu!”) ca să ridice mina și să răspundă chiar de lîngă ușa la întrebarea ce fusese formulată după vorbe: „Ei, acu-i acu!”

Este evident că în timpul unei astfel de lecții-spectacol elevii fac numai un efort de memorie, în loc să observe și să judece pentru prima dată faptele. De aci „atmosfera de artificialitate”; tot de aci încercările rîu: elevii care-și uită rolul și dau la o întrebare un răspuns ce se cuvenea altuia; elevii care din exces de zel pentru succesul spectacolului, la o întrebare cu sens limitat, se dezlănțuie și spun altele lucruri, și atît de „perfect” încît fac inutile alte două-trei întrebări, ce ar fi urmat în mod normal.

Nereușita unor astfel de lecții nu este singura sancțiune ce se aplică organizatorului lor; urmarea cea mai gravă este scăderea prestigiului pedagogului în ochii elevilor. Mai toți cei ce recurg la acest truc sînt minai de dorința de a „șesi bine”, de a-și crea sau menține buna renume; numai că, pe această cale, prestigiul și autoritatea lor de educatori scad, cu oricîtă abilitate ar face cineva această pregătire în apare în lăta elevilor ca om necinstit care încearcă să-și ascundă lipsurile.

Am dori să spunem cîteva cuvinte și în legătură cu modul în care se discută lecțiile deschise. Pentru adesea, cei care asistă la aceste lecții înmăta pedagogilor care le conduc ca și-au tratat și cutare chestiune”, ca și nu s-au preocupat de examenul, la o lecție de istorie, de efectua estetică a elevilor. Cei ce fac astfel de observații nu înțeleg sau se fac a nu ști că pedagogul respectiv își propune să realizeze doar un anumit scop și anume acel scop care revine la lecțiile respective. Merit-

tul unei lecții izbutite stă adesea tocmă în posibilitatea de a urmări atingerea scopului, fără să se rădăcească în digresiuni inutile în probleme secundare; de aci, trebuie să țină seama de faptul că lecția este limitată în timp și că este important ca în cele 20-30 de minute pe care le are la dispoziție, profesorul să spună în primul rînd lucrurile care contribuie la clarificarea, la însușirea și consolidarea cunoștințelor preluate.

Cînd discuțiile pe marginea lecțiilor deschise se duc fără cunoașterea locului lecției în sistemul din care face parte și a școlii ei, ele pot deruta pe participanții sugerîndu-le că fiecare lecție trebuie să aducă o contribuție la îndeplinirea tuturor sarcinilor educației comuniste.

Lecțiile deschise ale cercurilor pedagogice ar seroi mult mai mult participanților dacă ar fi concepute ca lecții curente și nu festive, dacă școlii lor și locul ocupat de ele în sistemul capitolului în curs de predare ar fi aduse anticipat la cunoștința participanților.

În fond, se impune să nu se uite că lecțiile deschise și discuțiile lor constituie un prilej de ajutor reciproc, de schimb de experiență; de aceea dificultățile, nedumeririle și lipsurile nu trebuie ascunse, ci rememorate și discutate. Numai astfel aceste lecții pot deveni un mijloc eficient pentru îmbunătățirea calității învățămîntului nostru.

G. VAIDEANU
lector la catedra de pedagogie
a I.P.C.D.-Iasi

Dezima. Atenția trebuie să ne fie îndreptată spre ea, în întregul ei și mai ales din punct de vedere educativ general. Așa cum se arată în Directivele Congresului al II-lea al P.M.R., învățămîntul nostru trebuie să fie legat cit mai strîns de activitatea productivă.

În afară de problema orientării ideologice a muncii noastre științifice sau de problema învățămîntului politic-tehnic probleme cu adevărat centrale pentru pedagogie — sesiona științifică a Institutului de Științe Pedagogice a mai pus și altele, tot așa de importante atît în domeniul teoriei educației, cit și în acela al teoriei învățămîntului sau al metodelor de predare. În această privință, secția de teorie pedagogică de la Institutul nostru a depus o muncă remarcabilă.

În domeniul teoriei educației n-au lipsit de pildă lucrări sau cel puțin discuții în jurul unor probleme așa de importante cum ar fi problema disciplinei conștiente în școala noastră sau educația în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, — probleme asupra cărora ne atrag atenția lucrările Congresului al II-lea al P.M.R. Trebuie să recunoaștem însă că și lucrările și discuțiile purtate pe aceste teme n-au fost îndeajuns de legate de viață. Sînt prea puțin folosite și generalizate de către cercetătorii noștri experiența și observațiile pe care ni le pot pune la dispoziție în această privință școala, familia și organizațiile de tineret.

O problemă educativă care s-a bucurat de o atență tratată, din a cărei discuție am putut învăța mai mult, credem, este aceea de încheierea colectivului de elevi. Discuțiile pe această temă au fost controversate, dar aceasta nu atît din cauza unor poziții esențial deosebite, la cei ce au discutat, cit din cauza unei lipse de înțelegere în punctul de plecare al discuției. Fiecare, aproape, abordă un alt aspect al problemei.

Problema muncii metodice cu colectivul este, de fapt, o problemă în care pedagogia sovietică ne-a deschis un drum pe care putem merge cu pași siguri. Drumul ne-a fost deschis de Anton Semionovici Makarenko, iar noi, teoreticienii și practicienii, trebuie mai înfrimă să ne însușim bine ceea ce el a câștigat pentru noi.

Ce este esențial și ce este secundar în problema colectivului? Aceasta a fost de fapt chestiunea care a dat naștere controverselor. În lucrările sale Makarenko ne-a arătat în primul rînd că sînt părțile componente, preocupările mai de seamă legate

de colectiv și activitatea lui. Ele sînt: colectivul ca atare, cu trăsăturile sale caracteristice, încheierea lui prin procesul de învățămînt, încheierea prin muncă, prin joc, prin manifestări artistice și prin muncă obștească. În studiile noastre nu putem să ne ocupăm de toate aceste aspecte sau numai de unele dintre ele. Nu trebuie însă să pierdem din vedere ceea ce este esențial, dînd acestor părți componente locul pe care trebuie să-l aibă și în actual, iar esențial, un scop săcunoscut în activitatea unui colectiv de elevi, este scopul pe care se axează activitatea lui și care-i dă conștiința de sine. Colectivul este posibil — spune Makarenko — numai cu condiția de a uni pe oameni în jurul unui scop, vîdit folositor societății! 4)

În discuțiile care s-au purtat la sesiune pe tema colectivului de elevi, s-a pierdut, după părerea noastră, din vedere tocmă acest lucru: distingerea esențialului. Ea era pusă oarecum, în lucrarea prezentată pe această temă, dar discuțiile au deviat de la ea. Dacă am relevat aceasta, am făcut-o nu atît pentru problema în sine — care este, se înțelege, importantă — cit pentru altceva. Este cazul poate ca, în materie de teorie a educației și de metodica a muncii educative, să spunem hotărît: Mai mult la Makarenko, mai mult la Kalinin și Krupskaja! Să scudim cu multă atenție mai înfrimă operele lor și, pornind de la acestea, să căutăm apoi să valorificăm teoretic și practic moștenirea lor. Pe acest drum vom putea, de sigur, să aducem și contribuții proprii.

Recomandarea aceasta, de altfel, este valabilă, credem, nu numai pentru domeniul muncii educative propriu zise, ci și pentru alte domenii. Pentru didactică, de pildă, pentru metodele de predare. Deși în această privință, după cit se pare, noi am realizat mai mult de cit se are, în altfel, la sesiune, cea mai dezbătută dintr-un punct de vedere didactic a fost aceea a tipologiei lecției. Nu e nici împlîtor și nici fără folos n-a fost.

În discuțiile cu privire la această problemă, de asemenea s-au emis păreri contradictorii și nu s-a putut a-junge la un punct de vedere unitar. Modul cum a fost rezolvată problema, de ce ce au referit asupra ei, este de discutat, criteriile pe care și le-au ales ei pentru clasificările făcute pot fi discutabile și ele. De altfel, după cum se știe, problema însăși, în ansamblul ei, este o problemă deschisă încă în pedagogie. Principiul în această chestiune este însă faptul învîtat și ea s-a pus în sesiunea noastră. Important apoi este că toate frîmțările de acest fel să reflecte frîmțările

de pe teren, din viața școlii, cerințele practicii didactice.

În legătură cu aceasta putem afirma și un alt lucru. Una din secțiile unde s-a simțit că pulsează din plin viața școlii, a fost secția învățămîntului elementar, deși în acest sector s-au fost mai puține lucrări. Viața s-a simțit mai ales în discuții. E vorba aici, poate și de o tradiție mai formată.

Școala elementară și în trecut a avut preocupări pedagogice mai vii. Specifice muncii din acest domeniu și deforțarea acestor activități, cit elevii sînt mai nevrstnici, cu altă este nevoia mai simțită de un aparat metodic.

Pentru noi astăzi, se înțelege, problema nu se mai pune ca în trecut. Extinderea învățămîntului în mase ne cere să fim deopotrivă de atenți la toate treptele de învățămînt, să le scudim cu grijă manifestările procesului instructiv și să ne ridicăm la generalizări teoretice, pe baza acestor cercetări de teren. Noi și procedăm, de fapt, în bună măsură, astfel.

Din analiza de mai sus, făcută conținutul lucrărilor sesiunii științifice a Institutului de Științe Pedagogice — ori cit de sumară a fost ea — a putut să reiasă totuși, sperăm, o constatare: mulți dintre cercetătorii și cîntărele noastre didactice au început să dea dovadă de pregătire, pentru o tot mai serioasă muncă în acest domeniu. Ei și-au însușit, într-o măsură apreciabilă, cunoștințe, metode de lucru, precum și o gândire științifică mai matură.

Ar fi însă, dovadă tocmă de lipsă de maturitate, dacă am crede că am realizat de acum totul. Noi trebuie să arătăm nu numai ceea ce am izbutit, ci și ceea ce ne-am izbutit. Unele din lipsurile noastre de acest fel au reieșit și din analiza făcută. Mai sînt însă și altele, de ordin mai general, pe care de asemenea trebuie să le arătăm.

O primă observație pe care am putea s-o facem în această privință este în legătură cu unele ramuri ale muncii noastre, cărora, după cit se pare, nu li se dă suficientă atenție sau unde orientarea e mai mult sau mai puțin greșită.

educației estetice și educației fizice — care sînt dirijate aceste manifestări, fără a reflecta conținutul lor progresiv. Faptele își au desigur importanța lor. Pe ele ne întemeiem concluziile teoretice. Dar faptele desprindute de orientarea lor ideologică sînt lipsite de valoare. Același lucru putem spune și despre măsurile organizatorice. Faptele și organizarea puteau să prezinte și organizațiile histerice, fapte și organizații cu disciplină de suprafață pot să prezinte de pildă organizațiile neretului catolic. Nu pur și simplu formele exterioare deci trebuie să ne intereseze pe noi, în această privință, ci ceea ce se stă sub aceste forme, scopul pe care ele îl servesc.

O preocupare vie, atît la sesiune, cit și în publicația noastră, în ultima vreme, se observă în legătură cu problemele de istoria pedagogiei române. Unii colaboratori ai noștri dovedesc, în această direcție, o foarte serioasă pregătire. Faptul trebuie poate chiar relevat mai de grabă, cînd am vorbit despre părțile pozitive ale sesiunii noastre. El poate fi prezentat, hotărît, ca atare. Trebuie să spunem, însă, aci și un aspect mai puțin pozitiv al problemei și chiar un pericol care trebuie prevenit. E necesar să vedem ce ne preocupă și cum ne preocupă din istoria pedagogiei noastre? În ce privește prima întrebare ce ne-o putem pune, trebuie să atragem atenția asupra faptului că unii dintre cercetătorii noștri manifestă tendințe de regionalism istoric, fără a lua seama la orizontul îngust în care sînt amănunțit să se includă singuri. În ce privește a doua întrebare, nu trebuie să uităm, niciodată, că noi nu facem istorie pentru istorie, dar nu și metode — sau oricum nu ne salisface o plăcere gratuită. Trebuie să înțelegem că nu e de folos să studiem pentru că ne e folositor și facem acest lucru. Dînd la o parte colbul de pe gabonele noastre, noi urmărim totuși să scoatem la iveală ceea ce se alegeviu din lectura lor, ceea ce e progresiv și util pentru noi. În acest înțeles (numai în acest înțeles, nu în acela de denaturare a faptelor) noi putem vorbi și de o reconsiderare a trecutului cu ochii prezentului, putem vorbi de legătură cercetărilor istorice de viață. În orice domeniu, cum spune Raportul de activitate al C.C. al P.M.R. la cel de al II-lea Congres al partidului „oamenii de știință”, ridicînd conținutul teoretic al activității științifice, trebuie să combată, totodată, tendințele de rușare a ei — de preocupări practice.” 5) Trebuie să facem acest lucru și în domeniul istoriei pedagogice.

Un cuvînt, acum, despre disciplina în muncă a cercetătorilor noștri și

despre pregătirea lor metodologică, așa cum au reieșit ele din lucrări și din discuțiile la sesiune. Discuțiile sesiunii noastre au fost în general vii și interesante, pline de conținut. S-a putut observa, însă, aci un lucru: între lucrări și discuții, discuțiile au fost uneori de un nivel mai ridicat de cit lucrării. Lucrul acesta s-a întîmplat chiar și cu unii participanți la sesiune care au prezentat lucrări. Ne-am îngăduit să caracterizăm această situație cu zicătoare românească: „un ochi ride, dar altul plînge”. Concluzia ce o putem trage de aci nu este alta decît că noi am putea, mai mult, dar nu facem totuși atît cit am putea. Aceasta poate să fie însemne evident și altceva: că cercetătorii noștri științific și-au însușit gîndirea științifică, dar nu și metodele — sau oricum nu în această măsură. În acest caz asupra acestei lipsă trebuie să ne îndreptăm atenția.

Garanzia cea mai sigură a reușitei într-o muncă este să-ți iubești obiectul muncii tale. — În cazul nostru să iubim copiii și tineretul, să fim pătrunși de grija pentru viitorul lor, de care depinde viitorul patriei.

Să nu uităm însă cuvintele lui Maxim Gorki: „Să-și iubească copiii — asta o știe și o găină. Ca să știi să iubești, (asta) este o problemă de importanță de Stat, care cere mult talent și o profundă cunoaștere a vieții” 6) Munca de educare presupune, se înțelege, o profundă cunoaștere a meseriei de educator, iar cercetătorii în pedagogie le impune sarcina de a împogăriti tot mai mult știința care ajută la perfecționarea acestei meserii. Ei trebuie să-și facă datoria.

Cercetarea noastră trebuie să pornească de la practică, pentru a se întoarce la ea. Așa este cu adevărat științific. Știința își are însă și alte reguli ale ei, de care trebuie să ținem seama și care nu contrazic, în fond, acest principiu. E vorba de

Sedința Comitetului Administrativ al Federației Internaționale Sindicale a Invățămîntului

Intre 14-17 ianuarie a.c. a avut loc la Budapesta ședința Comitetului Administrativ al Federației Internaționale Sindicale a Invățămîntului, departament profesional al F.S.M. Pe ordinea de zi a ședinței a fost analizată activitatea și a perspectivelor de viitor ale F.I.S.E. în lupta pentru unitatea organizațiilor de învățămînt din toate țările, în vederea apărării intereselor școlii și ale cadrelor didactice, a educării tineretului lumii într-un spirit democratic și științific.

Raportul de activitate al F.I.S.E. pe perioada ianuarie 1955 — ianuarie 1956, prezentat în fața membrilor Comitetului Administrativ, care cuprinde reprezentanți ai organizațiilor de cadre didactice din U.R.S.S., R. P. Chineză, Franța, R. P. Ungară, R. P. Cehoslovacă, Mexic, R. P. Polonă, Chile, Africa Neagră, R. P. Română, R. D. Germană, Danemarca, R. P. Bulgaria, R. D. Vietnam — a constituit baza discuțiilor și a hotărîrilor luate cu privire la activitatea viitoare a Federației. Tov. Paul Delanoue, secretar general al F.I.S.E., a arătat în mod amănunțit diferitele aspecte ale activității desfășurate de această organizație pentru realizarea unității de acțiune a tuturor educatorilor, stărînd în mod deosebit asupra metodelor de muncă folosite în acest scop de către secretariatul F.I.S.E. și de organizațiile naționale.

În mod deosebit raportul a subliniat necesitatea unitii eforturilor oamenilor muncii din învățămînt din țările capitaliste și coloniale cu lupta clasei muncitorești din propriile țări, ca și cu mișcarea muncitorească internațională.

„Dacă destinderea internațională, a spus tov. Paul Delanoue, permite să se creeze în aceste țări unele condiții favorabile îmbunătățirii nivelului de viață și dezvoltării educației democratice, experiența ne-a arătat că nu pot fi obținute rezultate concrete decât dacă acțiunile întreprinse de educatori sînt sprijinite de masele populare — de clasa muncitoare”.

Lucrările Comitetului Administrativ au lămurit problema unității educatorilor din diferite regiuni ale globului și în diferite țări. Datorită faptului că situația mișcărilor muncitorești diferă de la țară la țară, datorită faptului că nu toate organizațiile de învățămînt sînt afiliate la F.I.S.E. sau la vreo altă organizație centrală din cadrul Federației Sindicale Mondiale, F.I.S.E. trebuie să și orienteze activitatea sa în spre realizarea unității și nînd seama de condițiile concrete din diferite regiuni și țări.

Discutarea concretă a acestor probleme a făcut ca membrii Comitetului Administrativ să adopte la încheierea lucrărilor, pe lângă rezoluția generală, o rezoluție despre sarcinile F.I.S.E. în țările Asiei și Africii și o alta cu privire la țările Americii Latine. În felul acesta, în conformitate cu programul său de luptă pentru progres, libertate și pace F.I.S.E. va reuși să intensifice mișcarea de solidaritate și ajutor practic dat învățătorilor din țările coloniale și dependente pentru obținerea drepturilor lor și pentru realizarea aspirațiilor lor comune.

Comitetul Administrativ a arătat necesitatea de a se întări influența, prestigiul și autoritatea F.I.S.E. și în rândurile educatorilor prin organizarea

Aparat pentru producerea electricității confecționat cu mijloace proprii

Pentru predarea în condiții bune la clasa a VII-a a capitoului referitor la electricitate, este necesară o sursă electrică.

Îată cum se poate confecționa cu mijloace proprii un aparat producător de electricitate. Pentru confecționarea acestui aparat este necesar un dinam de autovehicul de 6 volți sau mai mare, ce poate fi procurat de orice atelier de reparat auto, de la un S.M.T. sau din altă parte, o roată (ca roata de vîrtej a unei fîntini) cu diametrul de 125—150 cm. Circonferința fulei dinamului față de circonferința roții trebuie să fie în raportul 1/20. Pe circonferința roții se poate atășa un cerc de butie lat de 6 cm, pe care va aluneca curea de transmisie sau în cazul cînd roata se confecționează din lemn, pe circonferință se va trage un cant de 1,50—2 cm. Ca ax se poate întrebuința o jumătate de osie de car, sau alt drug de fier.

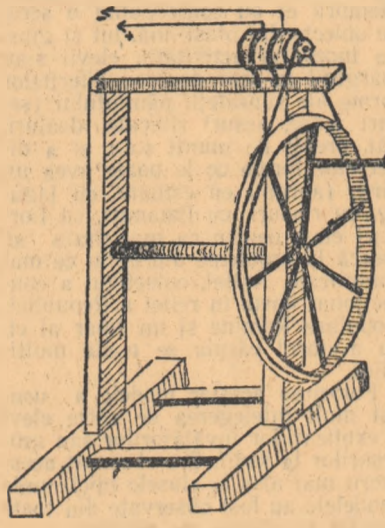
Se construiește apoi un postament de lemn pe care se instalează dinamul și roata. Pentru a ușura frecarea putem folosi lagăre cu rulmenți.

Prin învîrtirea roții, dinamul este pus în mișcare cu ajutorul unei curele de transmisie lată de 1 cm. Dacă roata mare face 60 ture pe minut se obține la dinam o turație de 1200 ture pe minut, adică turația medie a dinamului.

La bornele de ieșire ale dinamului se leagă doi conductori. Prezența curentului electric se va constata prin instalarea unui bec de 6 volți.

Pentru efectuarea experiențelor și lucrărilor de laborator trebuie să avem mai multe becuri de 6 volți (dinamul poate da curent pentru 10 becuri de automobil sau bicicletă).

Aparatul construit astfel va putea fi întrebuințat la diferite experiențe și lucrări de laborator. El poate fi folosit cu succes la instalarea electrică a mai multor receptoare (becuri, sonerii, motoras); de asemenea, este util

ION STANCOLESCU profesor la școala din comuna Dăești-Urși, raionul Băbeni, regiunea Pitești

Ajutorul oamenilor muncii

Dezvoltarea învățămîntului de 7 ani în țara noastră a un auzit din ce în ce mai mare. Așa cum prevăd hotărîrile celui de al doilea Congres al partidului, pînă la sfîrșitul celui de al doilea plan cincinal vor fi cuprinși în școlile de 7 ani 90 la sută din absolvenții școlilor elementare și se vor pregăti condițiile pentru trecerea în decursul cincinalului următor la învățămîntul de 7 ani general și obligatoriu. La realizarea acestei sarcini aduce o contribuție însemnată inițiativa oamenilor muncii, care, prin mijloace locale, construiesc noi și noi clădiri școlare în satele patriei noastre.

De curînd, cauze didactice din comuna Feneș, raionul Alba, regiunea Hunedoara, au inaugurat un nou local de școală de 7 ani, construit prin posibilități locale. Tărîniș muncitori au dat un sprijin efectiv în construirea localului școlii. Astfel, au muncit voluntar sînteni Gheorghe Vasu, Petru Bălan, Al. Laslău, Alex. Cocioba și alții. Alături de învățătorii și profesorii copilor lor, ei au adus o contribuție însemnată la ridicarea construcției.

Pe urmele scrisorilor nepublicate

Datorită dezinteresului de care au dat dovadă atît fostul director al școlii elementare din satul Herăști, comuna Cosmești, cit și secția de învățămînt a raionului Vaslui, elevii școlii din acest sat — așa după cum ne-a semnalat unul din corespondenții noștri — învățau în condiții materiale necorespunzătoare. În fața stătea lucrurile la școala elementară din satul Cosmești. În urma cercetărilor întreprinse de către secția de învățămînt a regiunii s-a constatat că cele semnalate de corespondentul nostru sînt reale. S-au luat măsuri pentru a se asigura școlii învățămîntului condițiile materiale care să asigure o mai bună desfășurare a procesului de învățămînt.

Să muncim cu simț de răspundere

Pentru a ajuta cadrele didactice să rezolve cit mai just multiplele probleme ce se ridică în fața școlii în etapa actuală, organizațiile sindicale ale muncitorilor din învățămînt trebuie să și lege cit mai strîns activitatea de sarcinile muncii instructiv-educative. Organizînd propaganda profesională în rîndul pedagogilor, preocupîndu-se de îmbogățirea cunoștințelor lor ideologice și însușindu-le o activitate creatoare, organizațiile sindicale din multe școli au adus, în anii primului nostru cincinal, o însemnată contribuție la ridicarea nivelului învățămîntului. Așa au lucrat, de pildă, organizațiile sindicale din școlile nr. 21 și 56 din București, din școlile orașului Timișoara etc.

Din păcate, însă, mai există destule organizații sindicale ale muncitorilor din învățămînt din a căror activitate fie că a lipsit cu desăvîrșire preocuparea pentru munca profesională a membrilor lor, fie că aceasta a avut un caracter formal, de paradă.

Să analizăm, pentru edificare, cîteva aspecte ridicate de activitatea didactică a pedagogilor de la școala medie nr. 1 din Focșani.

La sfîrșitul primului pîtrar, directorul acestei școli a apreciat în consiliul pedagogic că rezultatele obținute de elevi la învățături sînt cele mai slabe din ultimii ani. Unii dintre pedagogii școlii încearcă să justifice aceste rezultate considerînd că ele s-ar datorita unor „cauze obiective”. Parte din elevi — și anume acei care provin de la casa de copii — au o pregătire prealabilă nesatisfăcătoare, pînîniilor celorlalți nu se interesează de situația la învățături a copilor lor și așa mai departe.

O analiză cit de sumară arată, însă, că adevăratele cauze care au determinat situația slabă la învățături trebuie căutate în primul rînd în activitatea pedagogilor.

Era de așteptat ca organizația sindicală din școală să se îngrijească de această situație și să se găsească cele mai potrivite măsuri pentru remedierea ei. Rămînd însă străină de problemele procesului de învățămînt, organizația sindicală a lipsit școala de ajutorul pe care i-l ar fi putut da. Astfel, organizația sindicală nu s-a preocupat de cunoașterea și valorificarea experienței pedagogilor care folosesc metode bune de muncă și n-a luat nici o atitudine față de acei membri de sindicat care și neglijează îndatoririle profesionale. În școală există pedagogi care apreciază nivelul de cunoștințe al elevilor după comportarea lor. Alții, ajungînd la sfîrșitul pîtrării fără să puna note, examinează elevii în grabă, cu superficialitate. Lucrările scrise nu sînt corectate cu toată atenția și nu sînt analizate, în clasă, în fața elevilor.

Lipsa de disciplină în muncă, lipsa de interes pentru îmbunătățirea ei, manifestate tocmai de acei pedagogi ale căror rezultate sînt dintre cele mai slabe, au putut fi posibile datorită stării de leneală în care s-a complăcut timp îndelungat organizația sindicală din școală. Fața de membrii de sindicat ca Ghiță Untaru și Vasile Pătrașcu, care nesocotesc etica profesională întîrziînd regulat de la lecții sau plecînd după semnarea condițiilor să și rezolve interesele personale, organizația sindicală nu a luat nici un fel de măsuri.

Lipsa de răspundere a comitetului de instituție de la școala medie nr. 1 din Focșani pentru munca membrilor săi și rezultatele slabe obținute în activitatea anora dintre profesorii

acestei școli au fost posibile și datorită controlului și îndrumării superficiale a organelor sindicale superioare și a secției de învățămînt. Școala nu a fost vizitată de inspectori secției de învățămînt, de activiștii comitetului sindical raional de mai bine de un an de zile. Mai mult chiar, ignorații instructorii Ministerului Învățămîntului, secția de învățămînt raională a provocat, după deschiderea cursurilor, o mare fluctuație de cadre la școala medie nr. 1. La clasele a VI-a „B”, „C” și „D”, spre exemplu, s-au schimbat în primele două pîtrări nu mai puțin de 4 profesori de limba română. Așa se explică de ce este atît de mare numărul elevilor din aceste clase rămași în urmă la limba română. De asemenea unii profesori predau alte materii decît acelea pentru care s-au calificat. Nu este greu de închipuit, de pildă, care poate fi nivelul lecțiilor de limba rusă predate de tov. Iulia Gavrilă, absolventă a Facultății de fizică.

Plenara Consiliului Central al Sindicatelor a pus în fața organizațiilor sindicale sarcina de a ridica nivelul muncii sindicale, de a o orienta în spre sprijinirea muncii în producție a membrilor de sindicat, ridicînd în special capacitatea organizatorică a grupelor sindicale.

Comitetele sindicale regionale și orașenești ale muncitorilor din învățămînt trebuie să și intensifice munca de control și îndrumare a organizațiilor sindicale din școli, să dezvolte spiritul de răspundere al acestora față de problemele permanentei ridicării la nivelul învățămîntului nostru.

CONST. RĂDOI

Mesajul din 1 februarie al lui N.A. Bulganin amintește o serie de măsuri importante aplicate de guvernul sovietic în vederea micșorării încordărilor internaționale în perioada după Conferința de la Geneva a șefilor guvernului celor patru puteri. Printre aceste măsuri se numără reducerea forțelor armate ale U.R.S.S., micșorarea alocațiilor pentru nevoile militare ale Uniunii Sovietice, renunțarea de către U.R.S.S. la ultima sa bază militară de pe teritoriul altor state, cea din Finlanda, inițiativa U.R.S.S. în încheierea Tratatului de stat cu Austria etc.

N. A. Bulganin subliniază pe bună dreptate că anumite mari puteri nu numai că nu au întreprins acțiuni similare, dar au făcut destule pentru a agrava încordarea internațională. Este lesne de înțeles că nici sporierea alocațiilor militare ale unor puteri occidentale printre care și S.U.A., nici creșterea numărului de baze militare americane de pe teritorii străine, nici declarațiile războinice ale unor personalități conducătoare din S.U.A. nu au nimic comun cu „spiritul Genevei” cu dorința de micșorare a încordărilor internaționale.

În mesajul său, tov. Bulganin a arătat pe bază de fapte că încheierea unui tratat de prietenie și colaborare între Uniunea Sovietică și S.U.A. ar ușura rezolvarea problemelor internaționale litigioase cum sînt securitatea europeană, problema dezarmării, problema germană, dezvoltarea contactelor între est și vest. Faptul că aceste probleme n-au fost încă rezolvate se datorează poziției nerealiste a puterilor occidentale.

Propunerile cuprinse în cele două mesaje ale lui N. A. Bulganin au un larg răsădit internațional. Împreună cu toate popoarele iubitoare de pace, poporul nostru își exprimă dorința ca propunerile U.R.S.S. să fie examinate cu seriozitate pe care o impune situația internațională, pe care o impune necesitatea apărării și consolidării păcii. Încheierea Tratatului de prietenie și colaborare între U.R.S.S. și S.U.A. ar contribui la o mai grabnică soluționare a multor probleme internaționale litigioase, întărind în felul acesta pacea în lumea întreagă.

N. TAINIC

Benjamin Franklin

250 de ani de la nașterea sa

Se împlinesc 250 de ani de la nașterea marelui savant și militant progresist pe tărîm social și politic, Benjamin Franklin. Prin cercetările sale importante în domeniul științei și al aplicațiilor ei, prin vederile sale filozofice, prin lupta sa împotriva regimului colonial și a sclaviei, a oprîmării naționale, el este considerat pe bună dreptate unul dintre oamenii de seamă ai trecutului.

Născut dintr-o familie de oameni nevoiași, Franklin a suportat multe greutăți și lipsuri, dar în tot cursul vieții sale nu numai că s-a mîndrit cu originea sa „de jos”, ci-a păstrat și o simpatie deosebită față de oamenii simpli.

Franklin a urît războaiele de acaparare și subjugare; el a luat însă o parte activă la lupta dreaptă de eliberare a poporului său, fiind unul dintre conducătorii revoluției care a adus independența poporului american.

Din cauza greutăților materiale ale familiei sale, Franklin n-a putut înfrîșa școala, el a ajutat tatălui său la fabricarea săpunului și a lumînărilor, devine apoi muncitor tipograf. Autodidact, la vîrsta de 16 ani debutează în presă, este ales apoi secretar al Adunării Legislative din Pennsylvania, devine judecător, director al poștelor din America, conducător de fornte al mișcărilor de eliberare a poporului său, diplomat emerit. Din inițiativa lui ia ființă prima bibliotecă publică din lume, care mai există și azi, precum și prima universitate americană. Unul dintre cei mai cușii oameni ai timpului său, Franklin a cunoscut personal pe Diderot, Voltaire, D'Alembert, Lavoisier, Marat și mulți alții oameni renumiți din vremea sa Membru de onoare al Academiei de științe din Petersburg, Franklin a fost mult apreciat de Lomonosov, Radiseev, Pușkin, Cernișevski.

La 20 de ani, la Boston, Franklin pune bazele unei organizații culturale pentru muncitori și meseriași, edităză apoi „Gazeta din Pennsylvania” unde atacă, printre altele, măsurile arbitrare ale guvernatorului și în apărarea coloniilor împotriva metropolei.

Lipsite de drepturi politice și exploatare din punct de vedere economic, coloniile engleze din America se ridicau în acea vreme la lupta de eliberare de sub jugul colonialist. Franklin a participat activ la această luptă. El protestează împotriva impozitelor impuse coloniștilor, apără drepturile lor prevăzute în constituție, călcează însă în picioare de guvernul englez, atacă politica engleză de înăbușire a dezvoltării industriale a coloniilor. „Pretențiile lor (ale conducătorilor statului englez — n.n.) de dominație asupra trei milioane de americani cumprăți și virtuții mi se păreau o mare absurditate, scria Franklin. Era evident că doresc să ne apăsărească. Toate propunerile lor aveau un singur scop — să hrănească, pe socoteala noastră, un număr însemnat de paraziti care nu erau buni de nimic”.

După obținerea independenței patriei sale, Franklin a luptat pentru drepturile democratice ale poporului. Cu multă tărie a atacat el sclavia, sîrbătorește aniversarea nașterii lui Franklin cînd în țară s-au înalțat contradicțiile — sclavia într-un stat liber”. El a luat apărarea indienilor, arătînd că aceștia sînt numiți pe nedrept „sălbateci”, deoarece au o cultură veche și multe calități.

Franklin a abordat în lucrările sale diferite probleme filozofice. El considera că inițial lumea a fost creată de o forță supranaturală, dar că fenomenele naturii, ca totalitate a proceselor materiale, se dezvoltă după anumite legi proprii, obiective, unde nu intervine nici o forță supranaturală. Această concepție a însemnat desigur, în perioada aceea, un pas înainte.

Sînt deosebit de interesante rezultatele la care a ajuns Franklin în unele domenii ale științelor sociale. Analizînd cauzele existenței sărăciei, el ajunge la concluzia că aceasta este provocată de înstrăinarea rezultatelor muncii producătorului. Pentru el nu au fost însă clare cauzele care determină această înstrăinare. Această problemă a fost rezolvată pe deplin de către K. Marx și F. Engels. Marx a apreciat mult cercetările lui Franklin în domeniul economiei politice, scootînd că el s-a apropiat destul de mult de înțelegerea justă a valorii mării și a rolului producătorului de muncă în societatea omenească.

Cu toată activitatea sa intensă pe tărîm politic și social, Franklin s-a dedicat cu multă rîvnă activității științifice. El este considerat pe bună dreptate unul dintre fondatorii studiului despre electricitate. Franklin a acordat o atenție deosebită experimentului, pe care l-a utilizat ca unul din mijloacele importante de cercetare a naturii, dar în același timp a căutat să dea o explicație teoretică constatărilor sale. Lui îi revine meritul de a fi arătat rolul important pe care îl are dielectricul care separă armăturile unui condensator electric. Folosînd forțele electrostatice de atracție și repulsie dintre corpurile încărcate, Franklin a reușit să imprime unui disc ușor o mișcare de rotație și să arate astfel posibilitățile de transformare a energiei electrice în energie mecanică.

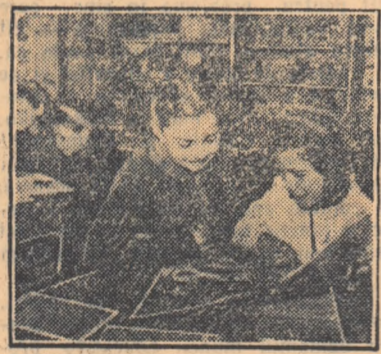
Pentru cercetările sale în domeniul electricității atmosferice, Franklin este considerat, alături de M. V. Lomonosov și G. V. Rihman, ca unul dintre fondatorii studiului despre electricitatea atmosferică. Sînt cunoscute experiențele sale cu smeu, cu ajutorul cărora a cercetat acțiunea electricității atmosferice. Cercetările lui și ale savanților ruși asupra electricității atmosferice au dat o lovitură puternică diferitelor idei fantastice asupra originii fulgerului și a altor fenomene din atmosferă. Sînt importante și cercetările lui Franklin asupra conductibilității termice, a legăturii între conductibilitatea termică și cea electrică, asupra formării valurilor pe suprafața apei.

Franklin s-a străduit necetat să aplice în practică rezultatele cercetărilor sale, să le pună în slujba îmbunătățirii vieții oamenilor. În urma cercetărilor sale, el a ajuns la ideea mînănată a construirii și folosirii paratrăsnetului, a folosirii descărcărilor electrice la aprinderea unor substanțe inflamabile, la perfecționarea lămpilor pentru iluminat etc.

Poporul nostru, alături de toți oamenii progresiști din lumea întreagă, sîrbătorește aniversarea nașterii lui Franklin cînd în țară s-au înalțat contradicțiile — sclavia într-un stat liber”. El a luat apărarea indienilor, arătînd că aceștia sînt numiți pe nedrept „sălbateci”, deoarece au o cultură veche și multe calități.

Este necesar să se acorde toată atenția deosebită și olimpiadelor pentru elevii claselor V-VII. Aceștia trebuie să fie stimulați să rezolve din timp problemele propuse, astfel fîcîți să poată fi trimise pînă la 25 februarie a. c. la sediile filialelor Societății de științe matematice și fizice din centrele regionale.

Buna desfășurare a acestor etape a olimpiadelor va asigura alegerea celor mai buni elevi pentru etapa următoare.

În sala de lectură a bibliotecii căminului cultural din comuna Răcăciuni, regiunea Bacău, elevii școlii din comună găsesc totdeauna cărți frumoase și instructive.

BIBLIOGRAFIE

- In Editura „Cartea Rusă” vor apărea în curînd:
- A. N. RADICEV: *Calătorie de la Petersburg la Moscova*
  - N. V. GOGOL: *Opere, vol. III. (povestiri)*
  - I. S. TURGHENIEV: *Opere, vol. V. (Nuvele și povestiri)*
  - A. PEREGUDOV: *In anii de domnie*
  - A. KORNEICIUK: *Aript (Teatru)*
  - L. SAMOILOV: *Operația Gambit*
  - M. LERMANOV: *Lirica*
  - I. P. UHANOV: *Drumul de crește al lui Gladkov*
  - V. V. STASOV: *M. Glinka*
  - A. SOLIANIK: *„Slava” în Antarctica*
  - D. LAZARESCU: *Pe ogarele savanțului colhoznic*
  - V. SOLOUHIN: *Nașterea cetății grnelor*

Opera EVENIMENTELOR EXTERNE

O nouă contribuție la cauza păcii

Mesajul adresat la 23 ianuarie de N. A. Bulganin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., lui D. Eisenhower, președintele S.U.A., cuprinde, după cum se știe, propunerea de însemnată istorică în legătură cu încheierea unui tratat de prietenie și colaborare între U.R.S.S. și S.U.A. Cele mai largi pături ale opiniei publice internaționale au considerat această propunere drept o nouă inițiativă de pace a Uniunii Sovietice, o nouă contribuție la însănătoșirea situației internaționale.

Popoarele consideră, pe bună dreptate, că încheierea unui tratat de prietenie și colaborare între Uniunea Sovietică și Statele Unite ar însemna o serioasă îmbunătățire a relațiilor sovieto-americane, influențînd în mod favorabil întreaga situație internațională. Tocmai de aceea răspunsul președintelui Eisenhower a fost așteptat cu un deosebit interes.

La 27 ianuarie D. Eisenhower a trimis tovarășului Bulganin răspunsul său la mesajul din 23 ianuarie.

În această scrisoare președintele Eisenhower recunoaște că actuala situație internațională care ca toate statele, și îndeosebi marile puteri, sîntînd spre micșorarea încordărilor internaționale și întărirea încrederii și colaborării între state. El a recunoscut, de asemenea, faptul că dorința de pace a popoarelor este atît de puternică încît nimeni nu poate să nu țînă seama de ea, că „oamenii cărora li s-a încredințat puterea politică au înalta datorie de a merge în întîmpinarea dorinței generale de pace a popoarelor”.

În zilele noastre popoarele s-au obișnuit să judece pe oamenii politici nu după vorbe, ci după fapte. Dwight Eisenhower n-a putut să nu recunoască în mesaj pe care l-a adresat tovarășului N. A. Bulganin că într-adevăr pentru stabilirea păcii în întreaga lume faptele și nu vorbele au importanță deosebită.

Viața a dovedit însă că, pînă acum, între vorbele și faptele conducătorilor puterilor occidentale, în frunte cu conducătorii S.U.A., este o mare neputință. De altfel, așa se și explică faptul că vorbele lor se bucură din ce în ce de tot mai puțină crezare din partea popoarelor.

Nu putem să nu remarcăm că, din păcate, mesajul președintelui Eisenhower dovedește din nou aceeași neputință între vorbe și fapte.

Președintele Eisenhower afirmă, de exemplu, că S.U.A. sînt dispuse să ia parte la toate acțiunile menite să contribuie la „stabilirea unei păci echitabile în întreaga lume”. După cum a recunoscut întreaga opinie publică democratică internațională, o însemnată excepțională pentru menținerea și consolidarea păcii în lume ar avea-o încheierea unui tratat de prietenie și colaborare între Uniunea Sovietică și S.U.A. pe termen de 20 de ani. Președintele S.U.A., deși a afirmat că nu există nici o faptă nobilă pe care nu ar face-o dacă ar considera că ea ar contribui la stabilirea păcii în întreaga lume, nu a primit favorabil propunerea lui N. A. Bulganin cu privire la încheierea unui tratat de prietenie și colaborare între U.R.S.S. și S.U.A.

În mesajul său, D. Eisenhower se întreabă chiar dacă nu cumva procedura încheierii unui tratat între U.R.S.S. și S.U.A. „nu va ducea cauză păcii”. Pentru orice om cîntîsit este limpede că o astfel de întrebare este de-a dreptul absurdă. Cum ar putea să dăuneze păcii un tratat prin care două dintre cele mai mari puteri ale lumii — U.R.S.S. și S.U.A.

— s-ar obliga să contribuie tocmai la menținerea și consolidarea păcii și ar aplica în practică obligațiile asumate. Popoarele sînt convinse, dimpotrivă, că încheierea unui astfel de tratat ar constitui unul din cele mai importante fapte concrete pentru stabilirea păcii în întreaga lume. De aceea, ele nu pot privi în nici un caz cu ochi bunîngăvitori de către președintele Eisenhower a acestei importante propuneri constructive a U.R.S.S.

Argumentele pe care președintele Eisenhower le aduce în sprijinul gestului său — care nu are nimic comun cu dorința sinceră de apărare a păcii — nu rezistă nici unei critici. El motivează respingerea propunerii sovietice prin afirmația că principiile care stau la baza proiectului sovietic de tratat sînt cuprinse în Carta O.N.U. și că, prin urmare, relațiile dintre U.R.S.S. și S.U.A. sînt deja reglementate prin Carta Organizației Națiunilor Unite.

O astfel de afirmație este cit se poate de ciudată. Puțini sînt cei care își pot închipui că președintele Eisenhower nu știe că existența Cartei O.N.U. nu exclude, ci, dimpotrivă, favorizează posibilitatea încheierii unor acorduri bilaterale între membrii acestei organizații, acorduri bazate pe principiile Cartei. În Cartă se spune doar deschis că membrii O.N.U. trebuie „să creeze condiții în care să poată fi menținut dreptatea și respectarea obligațiilor care decurg din tratatele (sublinierea noastră N.T.) și din alte surse ale dreptului internațional”. Este cit se poate de clar că încheierea unui tratat de prietenie și colaborare între U.R.S.S. și S.U.A. ar corespunde intru totul prevederilor Cartei.

Președintele S.U.A. Invocă Carta O.N.U. pentru a respinge un tratat bi-